

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

XXV. leto • 2014-2015 4

*Romanje je stopanje
na pot zaupanja.*

Aleš Čerin

25let

Kazalo

3	Uvod
4	Duhovni pogledi
9	Papež Frančišek Frančiškovim
11	Svetopisemske ikone
13	Luč svete Klare
15	Pogovor
18	Spomin zlatih korakov
19	Brezmadežna
20	Vojska Brezmadežne
22	Biseri molitve
24	Zvezde za vso večnost
26	Predstavitev knjige
28	Asiški pogledi
31	O Assisiju
33	Frančiškov svetni red
35	Otroci med nami
37	Med minoriti
38	Reportaža
41	Utrip življenja
42	Obvestila

Naslovnica: *Kaj žene človeka, da se poda na romanje, pot, ...? Ker na zemlji nimamo stalnega bivališča, nemirni duh nostalgичno išče Dom. Morda se je zato tudi skupnost prvih kristijanov imenovala Pot? A vsekakor je Frančišek želel hoditi za Jezusom prek izkušnje kamnite poti, sam s seboj, svojimi mislimi, v znoju in z žulji, ki prečiščujejo ... Človek mora prehoditi mnoge tuje svetove, da končno najde dom, prehoditi mnoge poti, da pride najbližje sebi, v svojo kamrico srca, kjer najde svoj Mir, Boga ...*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

– nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami
in BREZMADEŽNA. Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Dorica Emeršič, p. Martin Gašparič, p. Danilo Holc, p. Milan Kos, prov. minister, p. Jože Osvald, Urška Poslek, p. Andrej M. Sotler, p. Damjan Tikvič, p. Dominik Tikvič, p. Janez Šamperl

Glavni urednik: p. Danilo Holc

Odgovorni urednik: p. Milan Kos, prov. minister

Tehnični urednik: p. Tomaž Majcen

Fotografije: Ubald Trnkoczy, Vida Furman Bajc, Stane Gojkošek, Goran Sabolič, Stanko Šorli in arhiv

Lektorica: Hedvika Dermol Hvala

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana (Patricija Belak)

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Trubarjeva 80, 1000 Ljubljana

Elektronska pošta: danilo.holc@rkcc.si

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Fotografija na naslovnici: Ubald Trnkoczy

Romarska pot Duha Assisija

Sprostitev, oddih, mir. Iz okolja, kjer vladata živčnost in napetost, usmerim korak k novim doživetjem. Na romanje, kjer me spremljajo ure tišine, pogovor z rožami, drevesi, živalmi. Od sončnih livad prek sončničnih polj do gozdnih samotič, kamor segajo le prameni svetlobe. Mir, ki ga začutiš, in veselje, ki ga doživiš, to je Assisi. Tako sem si zapisala ob svojem prvem romanju v Assisi l. 1990.

Assisi je namreč resnično nekaj posebnega, izstopajočega, kar potrjujejo številni romarji, ki se vedno znova vračajo, iščejo odgovore na vprašanja, srkajo duh asiških ulic ter stopajo za sv. Frančiškom in sv. Klaro. Na enem takih romanj se je med našimi patri rodila ideja, da bi misli, doživetja, občutja, svoja iskanja ... strnili in jih v pisni obliki prenašali med romarje. Že J. W. Goethe je vzkliknil: »Čemu bi iskali poti, če je ne mislimo pokazati svojim bratom?« Izrečena pobuda širjenja razmišljanj, nastalih na poti po Frančiškovih stopinjah, je počasi stopala v našo zavest, se medila in čakala pravi trenutek. Nekaj zanesenjakov se nas je lotilo dela. Sobica v Kolbejevem domu, na mizi kupi popisane papirja, v naših glavah pa ideje. Prva številka v res-

ničnem duhu Frančiškove preproščine je pred 25 leti poromala na domove vseh dotedanjih romarjev. Duh Assisija se je začel širiti po slovenskih tleh. Pot, po kateri smo stopali, ni bila lahka. A obrnjeni v pravo smer smo se zavedali, da je vse, kar moramo storiti, hoditi naprej. Odzivi bralcev so to potrjevali. Krog tistih, ki so se razveseljevali ob vsaki novi številke revije, je bil vedno večji, zato naš korak ni obstal. Sodelavci so se menjali, le posamezniki, ki smo se vzpenjali že na prvi grič, še vztrajamo in premagujemo kilometre. »Delaj dobro, kolikor moreš, z vsemi sredstvi, ki jih premoreš, na vse načine, ki jih zmoreš, na vseh krajih, kjer lahko, vsem ljudem, ki jih dosežeš, tako dolgo, kot le zmoreš« (J. Wesley). 25 let je za nami. To so leta druženja, iskanja, povezovanja, širjenja Frančiškove miselnosti *Med nami*. Ne stopamo le po uhojenih poteh. Zaidemo tudi v navidez nepreahodno puščavo, zaraslo močvirje, pozabljeni kraj. In povsod puščamo sledove. Srečujemo se z ovirami, a te so na poti zato, da se znamo ustaviti in videti z drugimi očmi. E. S. Lukas je zapisala: »Ovira na poti se dviga do neba ... Pred njo stoji popotnik in ko si jo ogleduje /.../, se mu pogled povzpne prav do neba. Od daleč je pripotoval /.../, veliko je videl, le nikoli še ne neba. Zdaj stoji tiho, potr /.../. Ne lepem se nasmehne ves prežet z modrostjo. Ko bi tu ne bilo ovire, pomisli, ne bi nikoli videl neba.«

In kaj je tisto, kar nam odstira Frančiškova pot in kar skušamo prinašati v naše domove? Drugačen pogled. Pogled v nebo, med sestre zvezde, v tla, med sestre mravlje, med ljudi, ki so okoli nas. V poletnih mesecih, ko se bomo podajali na romanja, oddih, potep ... ustavimo se in pogledjmo v nebo, sprehodimo se med drevesi in poslušajmo žvrgolenje ptic, radostimo se ob drobnih cvetih na naši poti, nato pa se zazrimo v ljudi s prenovljenim, čistim pogledom. »Če iz ure v uro, iz dneva v dan ne posvečamo svoje pozornosti temu, kar je narobe, ampak temu, kar imamo radi in kar cenimo, bodo naše izbire in odločitve, ki jih sprejemamo sleherni dan, soustvarile boljšo prihodnost« (C. Pearson).

Ponesimo duh asiških korakov naprej, stopimo v zapuščeno pokrajino, speče mesto, na kamnite plošče, ledene gore. Odstrimo tančice, naredimo korak, sejmo radost in ponižnost, da Duh Assisija ne bo samo list na naših mizah, ampak tudi duh, ki prinaša dobro in mir.

Hedvika Dermol Hvala

Pojdimo na pot

P. Martin Kmetec

Danes so binkošti – praznik, ob katerem se spominjamo vseh čudovitih Božjih del v stvarjenju, v zgodovini odrešenja, v osebnem življenju vsakega posameznika, ki veruje v Jezusa Kristusa. Danes je praznik Božjega delovanja, praznik Božje energije in moči; praznik, ki nas spominja, kako so se apostoli podali na pot, da bi na vse konce sveta prinesli veselo novico evangelija. Tudi mene ta praznik spominja na rosne trave, ki sem jih kot otrok na binkoštno jutro občutil bosonog in po katerih sem hodil in hodil. Dotikal sem se stvarstva in v mislih hodil in hodil po nekih drugih poteh, ki jih srce ni niti slutilo.

Ena od teh poti me je pripeljala na prvo romanje v Assisi, kjer smo opravljali duhovne vaje kot pripravo na slovesne zaobljube. Duhovne vaje je vodil p. Maks Klanjšek,

ki nas je do norosti navdušil za Frančiška, ko smo pod arkadami asiškega samostana vsako jutro zrl na umbrijska polja ali pa ob večerih šteli luči v dolini.

Po nagovoru provinciala p. Tarzicija Kolenka smo se začeli v Assisi vračati, ko smo leta 1984 organizirali prvo skupino mladih in hodili po stopinjah sv. Frančiška. Bilo nas je nekaj več kot deset, naslednje leto pa že za en avtobus; taborili smo, bili smo zadovoljni s starimi in preluknjanimi šotori in s preprosto kuhinjo. Ne-pozabni so dnevi, ko nas je zvečer in zjutraj opajal

čudovit pogled na umbrijsko dolino. P. Jože Lampret, ki je skrbel za tehnični del romanja, je bil nenadomestljiv. Pozneje so se v Assisi s svojimi skupinami z veseljem podajali še naši drugi bratje, ki jim je bilo to sveto mesto pri srcu, ravno tako bratje frančiškani in kapucini. Po mojem odhodu v misijone je z organizacijo nadaljeval p. Janez Šamperl in v tem času se je rodila tudi revija *Duh Assisija med nami*.

Od let, ko smo začeli z romanji, pa vse do danes je Frančišek s svojo ljubeznijo do Boga Stvarnika, Odrešenika in s svojo odprtostjo Ljubezni Svetega Duha nagovoril mnoge mlade in starejše. Učili smo se brati svojo osebno zgodovino in spoznavati znamenja Božjih navdihov na način, kakor jih je prepoznaval Frančišek. V tej smeri nas je posebej navduševal pokojni brat Branko Likar, ki mi v teh trenutkih prihaja na misel; med svojo neozdravljivo boleznijo nas je učil, kaj pomeni iti z Jezusom do konca v bolečini, in to z ljubeznijo vse do smrti. Naproti mi prihaja tudi veseljak p. Mirko Veršič s svojim preroškim vrčem, ki ga je s tako veliko resnostjo razbil, da bi se spomnili svoje krhkosti in se veselili novega stvarjenja, ki ga je Bog sposoben uresničiti v vsakem izmed nas. Koliko imen, koliko pozabljenih obrazov, koliko prijateljstev, ki morda še tlijo! Vse to se prebuja v meni, ko premišlujem o romanjih v Assisi in o naših vračanjih domov. Vse je tako daleč in hkrati blizu. Čas pa mineva in se ne vrača: vsak trenutek je 'kairos', čas milosti, neizmerno dragocen, ker nam ponuja možnost življenja in spreobrnjenja. Vsak trenutek moremo namreč napolniti z ljubeznijo do Boga in bližnjega.

Assisi nas spominja, da je življenje romanje, saj romano skozi čas, skozi preizkušnje. A vendar je romanje sveta pot, pot na goro ali na sveti kraj, pot k središču, kjer nas nekaj združuje z Bogom in s Cerkvijo. Zdi se mi primerno zaključiti z mislijo iz okrožnice papeža Frančiška, ki vabi Cerkev na plano, na pot, na 'izhod iz Egipta', z njo pa nas vse, da bi se znova podali na trge sveta in oznanjali Kristusa. »Vedno pa gre za izhod in dar, za izhod iz sebe, za hojo in vedno novo sejanje« (*Vesetje evangelija*, 21). Cerkev bolj kot kdajkoli potrebuje pričevalce in oznanjevalce, ki so pripravljeni zapustiti zapečarsko duhovnost za zaprtimi vrati ter vzeti

resno Kristusove besede, namenjene apostolom pred vnebohodom: »Pojdite in naredite vse narode za moje učence« (prim. Mt 28,19). Fračišek je šel, potem ko se je srečeval z Gospodom v Carceriju, v Fonte Colombu ali pa na La Verni; vedno se je vračal med ljudi in oznanjal evangelij, da bi svoje dragoceno izkustvo podaril bratom in sestrām, da bi Kristus zaživel v srcih vseh ljudi. Kakor so se apostoli po velikem petku in veliki noči vrnili v Jeruzalem, se moramo tudi mi vrniti v Assisi, na kraj našega srečanja s Kristusom, da bi od tam, napolnjeni s Svetim Duhom, blagoslovljali srca izgubljenega človeštva.

Možgani so hudičev odvetnik, srce pa je Gospodov služabnik

Vida Furman Bajc

Na La Verni. Ponovno. In vedno znova skrivnostno. Jutro, ki se zbujajo, je mehko, sonce sveti v samostansko celico, ki je preurejena za prenočevanje romarjev. Ptice se že dolgo oglašajo s čudovitim petjem.

La Verna je tiha, a polna miru in nečesa globokega. Gledam ljudi, ki sedijo ob križu, nekateri iščejo samoto in vpivajo vase ta čudoviti mir. Grem do votlin in skal, kjer je bival sveti Frančišek, kjer je molil, kjer je bil označen z znamenji svetih ran. Kot da so skale posrkale ta sveta dogajanja in jih žarčijo še danes – Frančišek je namreč tako zelo prisoten. Besede komaj lahko izrazijo to, kar daje ta sveti kraj čutiti.

Na poti od La Verne do Assisija opazujem romarje, ki jih srečujem. V glavnem so starejši, a so od vsepovsod. Na začetku se le pozdravimo. Ne sprašujem jih, zakaj hodijo to pot, niti ne sprašujem sebe. Ne več. Samo hodim in čutim pot pod stopali. In poslušam petje ptic. Cel dan hoje mine, kot bi trenil.

Toskana se prelije v Umbrijo, pomlad je v polnem razcvetu, trave so vse zelene, travniki polni cvetja vseh barv in vseh vonjev. V žitu žari mak. Vonji se med potjo prelivajo – vonj bezga se prelija v vonj belega jasmína, nekje dišijo kamilice, ponekod zadiši že po lipovem cvetju. Po gozdu veje vonj borovcev in smole.

Na začetku poti je zavedanje narave še zelo šibko. V ospredju je želja prehoditi to pot, uspeti, premagati vzpone, prečiti doline in grape. Pojavlja se dvom, ali bo telo vse to zdržalo, kako se bo odzvalo na strmine in spuste, kako bodo služile noge, kako bodo podplati odgovarjali z žulji, kako bodo klecala kolena. Toda ti strahovi se kmalu razpustijo.

Noge hodijo in molijo. Moliti z nogami. Najgloblja izkušnja romanja je ta molitev. Skozi glavo se podi tisoče misli, spominov, strahov, upanj, želja, obžalovanj za vse zamujene priložnosti. Bolj kot gre pot naprej, bolj se glava prazni. Manj je misli, izzvenevajo, ugašajo. Prej zelo pomembne, mestoma nestrpne, temačne in tudi nasilne, počasi utihnejo. Narava naokrog pa vse bolj žari, se oglašja s tisoč različnimi zveni. V mislih pa se pojavljajo le osnovne želje - po kruhu in ležišču za prenočitev.

Hoja je večinoma samotna, tako da postaja srečanje s sočlovekom, prav tako z živaljo, blagoslov.

Za naju je bil poseben blagoslov srečanje 72-letne samotne romarice, ki je na to pot prišla iz Amerike. Na njeni poti duhovnosti jo Francišek ves čas nagovarja. Hodi sama, pove pozneje, in da je vsak njen korak molitev.

Knjiga, ki služi kot vodič, nas vodi skozi mesta, ki so lepa, starodavna, polna znamenitosti. A te kar nekako zdrsejo mimo. V prenočišče prihajamo večinoma zvečer, z oteklimi nogami, bolečimi kolena. Ni časa za ogledovanje znamenitosti, za prekrasne slike italijanskih mojstrov, ki visijo v muzejih.

Pieve Santo Stefano, Sansepolcro, Citta di Castello, Pietralunga, Gubbio, Biscina. To so mesta, kjer večinoma iščemo najcenejša, skromna prenočišča, kjer si nakupimo hrane. Spregovorimo med seboj. Samo nekaj besed je potrebnih, da se začuti bližina. Kot da bi prehojena pot, vsrkani vonji in skrivnostni duh svetega romarja, ki je hodil po teh krajih, ustvarjali posebno povezavo. Čuti se, da nas povezuje iskanje in zaupanje.

Srečamo par, ki hodi peš od Innsbrucka. Ustavimo se in si izmenjamo nekaj stavkov, ko začnejo postajati dežne kaplje močnejše in pogostejše, ko si je treba nadeti pelerino. Onadva gresta naprej, hitrejša sta, njune noge so že utrjene. A v dar pustita pogovor o izkušnji varovanja in vodenju na tej poti. Ko se čez nekaj dni srečamo na grobu sv. Frančiška, se brez besed objamemo.

V nahrbtniku imam dve drobni knjižici, ki ju ves čas nosim s seboj. Ena ima naslov Rožice svetega Frančiška, občasno preberem stran. Dovolj je. Druga je Brat Frančišek. Izdana je bila davnega leta 1926, njen avtor pa je France Bevk. Zelo mi je dragocena. Vsakič, ko grem na romanje,

gre z menoj. Bevk jo je napisal v zaporu. Prav doživljanje Frančiškove duhovnosti mu je pomagalo preživeti vse strahote fašističnega mučenja. Iz stiske se je izoblikovalo besedilo, ki je kot biser. Redko preberem celo stran. Berem, razmišljam, pustim, da se besede selijo vame. Želim si, da besede svetega Ubožca naselijo domovanja v moji duši.

Iz knjige Asiški ubožec Nikosa Kazantzakisa imam izpisanih tudi nekaj misli. Knjiga, ki govori skozi usta brata Leona, zvestega Frančiškovega spremljevalca, je pretežka, da bi jo nosila s seboj.

Brat Leon pravi: »Veliko časa smo preklečali v molitvah s pogledom, uprtim v nebo. Frančišek nam je govoril o ljubezni, uboštvu, miru. O miru v duši slehernega človeka in o miru na svetu. Jaz pa, ki sem dotlej ves čas spraševal in hotel vse vedeti, sem se zdaj ob novih bratih naučil molčati. Nekega dne je gospod Peter izrekel misel, ki je ne bom nikoli pozabil: Možgani neprenehoma govorijo, sprašujejo, tuhtajo. Srce pa ne govori, ne sprašuje, ne tuhta. Molče bije in se posveča Bogu. Možgani so hudičev odvetnik. Srce pa je Gospodov služabnik. Priklanja se in govori Gospodu: Zgodi se tvoja volja!«

Preprostost in uboštvo
hodita skupaj z roko v
roki, prihajata si nasproti.
Ali ju bom znala sprejeti?
Lidija (1999)

Po sedmih dneh hoje smo dosegli Assisi. Kakšno veselje, ko smo prvič s hriba uzrli trdnjavo pod pobočjem Subasia v daljavi. Nebo se je temnilo, pripravljala se je nevihta. Prihajamo v tvoje mesto, Frančišek!

Vse se preliva v veliko hvaležnost in zahvalo za to izkušnjo.

Premagani so vsi žulji, vse bolečine v mišicah in kolenih, vse blatne steze. V notranjosti žvrgolijo ptice in angeli podpirajo trudne roke in noge, kakor da bi sestra voda, ki je v potočku od Valfabbrice v hrib ves čas žuborela ob poti, izmila vse odrgnine in rane. Pomlad, ki se je v polnosti razcvetela, je dajala občutek polnega veselja. Čuti ti je bilo Frančiškove besede – da je vse eno, da smo vsi eno, da se vse pokorava istemu Božjemu zakonu: tako drevo kot trava in kot duša v človeku.

Vsak človek ima svoj kraj, kamor prihaja, kjer je blizu sebi in ljubemu Bogu. Mojca (1994)

Veselim se življenja, Gospod. To je najlepše darilo, ki si ga dal svojemu otroku. Alenka M. (1992)

Cerkev, romarica proti Božjemu kraljestvu

P. Milan Kos

S tem naslovom je imel katehezo papež Frančišek med splošno avdienco 26. novembra 2014. Pojasnil je cilj, proti kateremu hodi Cerkev, ter kaj za nas pomenijo »nova nebesa« in »nova zemlja«.

Cerkev ni statična, nepremična stvarnost, namenjena sama sebi, ampak je stalno na poti skozi zgodovino, proti zadnjemu in čudovitemu cilju, ki je nebeško kraljestvo; zametek in začetek tega pa je Cerkev na zemlji. Ko se obrnemo k temu obzorju, vidimo, kako je naša domišljija omejena, komajda zmožna zaslu-titi sijaj skrivnosti, ki je nad našimi čuti. Papež si je zastavil nekaj vprašanj: Kdaj bo prišel ta končni prehod? Kakšna bo nova razsežnost, v katero bo vstopila Cerkev? Kaj se bo takrat zgodilo s človeštvom in stvarstvom, ki nas obdaja? Ta vprašanja so si zastavljali tudi učenci. To so človeška, starodavna vprašanja. Koncilská konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu *Gaudium et Spes* ob teh vprašanjih, ki že od nekdaj odmeva-jo v človekovem srcu, pravi: »Ne vemo za čas dovršitve zemlje in človeštva, neznan nam je tudi način, kako bo preoblikovano vesoljstvo. Podoba tega sveta, ki jo je skazil greh, bo zagotovo prešla. Iz razodetja pa vemo, da Bog pripravlja novo bivališče in novo zemljo, kjer bo prebivala pravičnost in katere blaženost bo obilno izpolnila vsa hrepenenja po miru, ki se porajajo v srcih ljudi.« To je

torej cilj, h kateremu teži Cerkev: novi Jeruzalem, raj. Bolj kot kraj je to »stanje duše«, v katerem bodo vsa naša naj-globlja pričakovanja obilno izpolnjenja, naš obstoj kot ustvarjenih bitij in Božjih otrok pa bo do polnosti dozo-rel. Končno bomo v celoti in brez vsake meje napolnjeni z veseljem, mirom in ljubeznijo Boga, z Njim bomo iz obličja v obličje, je pojasnil papež.

Nadaljeval je, da v osnovi obstajata kontinuiteta in ob-čestvo med Cerkvijo, ki je v nebesih, in Cerkvijo, ki je še na poti na zemlji. »Tisti, ki že živijo pred Božjim obličjem, nas namreč lahko podpirajo in posredujejo za nas, moli-jo za nas. Po drugi strani pa smo tudi mi vedno povablje-ni, da darujemo dobra dela, molitve in samo evharistijo za olajšanje trpljenja dušam, ki še čakajo na brezkončno blaženost,« je spodbudil papež in dodal, da iz krščanske perspektive »ni več razlikovanja med tistim, ki je že umrl, in tistim, ki še ni, ampak med tistim, ki je v Kristusu, in tistim, ki to še ni«. To je odločilni element za naše zveli-čanje in našo blaženost.

Sveti spisi nas prav tako učijo, da se izpolnitev tega ču-dovitega načrta nanaša tudi na vse to, kar nas obkroža in je nastalo v Božjih mislih in srcu. Apostol Pavel temu pritrdi z besedami, da »se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo slave Božjih otrok« (Rim 8,21). Druga besedila uporabljajo podobo »novih ne-

bes« in »nove zemlje«, in sicer v smislu, da bo celotno veselje prenovljeno in enkrat za vselej osvobodeno vsake sledi zla in tudi same smrti. »Kar se nakazuje kot izpolnitev preobrazbe, ki se je v resnici že začela udeležati s Kristusovo smrtjo in vstajenjem, je torej novo stvarstvo. Vendar ne kot uničenje veselja in vsega, kar nas obkroža, ampak kot prihod vsake stvari do njene polnosti v obstoju, resnici in lepoti. To je načrt, ki ga Bog, Oče, Sin in Sveti Duh hoče uresničiti in ga uresničuje.«

»Dragi prijatelji, ko pomislimo na te čudovite stvarnosti, ki nas čakajo, se zavemo, kako je pripadnost Cerkvi zares sijajen dar, ki prinaša najvišjo poklicanost,« je papež zaključil katehezo in se s povabilom k molitvi obrnil še k Materi Mariji: »Prosimo torej Devico Marijo, Mater Cerkve, naj vedno bdi nad našo potjo in nam pomaga, da bomo kot ona radostno znamenje zaupanja in upanja med našimi brati.«

Sv. Francišek je v XIV. poglavju Nepotrjenega vodila zapisal takole: »Kadar bratje hodijo po svetu, naj ne jemljejo ničesar na pot – ne torbe, ne mošnje, ne kruha, ne denarja, ne palice. In v katerokoli hišo vstopijo, naj najprej rečejo: Mir tej hiši. V tisti hiši pa ostanite ter jejte in pijte, kar imajo. Hudobnežu naj se ne upirajo; marveč če jih kdo bije po enem licu, naj mu nastavijo še drugo. In če jim kdo vzame plašč, naj mu pustijo še suknjo. Vsakemu, kdor jih prosi, naj dajo, in od tistega, ki jemlje, kar je njihovega, naj ne zahtevajo nazaj.«

Z besedo romanje navadno razumemo našo odločitev, da se ob določenem prazniku ali v dopustniških dneh podamo na kakšno romarsko pot, kjer je večja ali manjša romarska cerkev, posvečena Mariji ali kakšnemu svetniku. Tam se udeležimo romarske sv. maše, spovedi, procesije, kupimo spominček ... Iz navedene kateheze papeža Franciška in enega izmed poglavij Nepotrjenega vodila sv. Franciška pa lahko razberemo, da moramo romanje razumeti širše. Papež Francišek nas poučuje, da je Cerkev romarica proti Božjemu kraljestvu. S krstom smo postali člani Cerkve in to pomeni, da smo ves čas našega zemeljskega življenja romarji. Naša romarska pot nas vodi proti Božjemu kraljestvu.

Sv. Francišek Asiški pa je bratom in – lahko rečemo – vsem kristjanom, ki želijo resno živeti svoje krščansko življenje, na neki način zapisal navodila za romarsko pot.

Naj ne jemljejo ničesar na pot ... Življenje si obremenjujemo z mnogimi materialnimi stvarmi. Po njih hrepenimo in si jih pridobimo, če je le mogoče. Nabira se jih toliko, da se v njih dušimo. Postajamo njihovi služabniki ali morda tudi sužnji. Ob odločitvi, da gremo na potovanje ali romanje, imamo navadno težave, kaj vse vzeti s seboj. Morda se šele takrat nekoliko zavedamo naše obremenjenosti, ker ne moremo vzeti vsega, kar bi želeli. Pretirana navezanost na različne stvari onemogoča, da bi lahko postali svobodni romarji in gradili pristen odnos z Bogom ter v globoki povezanosti z Njim stopali proti Božjemu kraljestvu.

Mir tej hiši ... Vsakodnevno hitenje; izpolnjevanje zahtev posameznikov, ki od nas veliko pričakujejo; oddaljevanje od Boga ... Vse to v nas povzroča nemir in strah.

Kako naj potem prinašam mir ženi, možu, otroku, družini, sodelavcu, sosedu, prijatelju? Mir vam bodi, so bile Jezusove besede apostolom, ko je po vstajenju stopil med njih. Apostolom je zmogel podariti mir, ko je izpolnil Očetovo voljo in postal ponovno eno z Njim. Tudi mi zmoremo mir prinašati ljudem samo takrat, če živimo in delamo po Božji volji in smo na naši poti z Bogom vsak dan globoko povezani.

Jejte in pijte, kar imajo ... Sv. Francišek opozarja svoje brate, da morajo delati, če jim je Gospod dal to milost, ter si prislužiti za vsakdanji kruh. Samo če ne dobijo dovolj, smejo prositi. Naj pa ne bodo izbirčni, ampak zadovoljni z vsem. Pot našega romanja skozi življenje nas navaja k hvaležnosti za delo, za hrano in končno tudi za ljudi, ki nam kaj podarijo.

Če jih kdo bije ... Morda zaradi odločitve biti romar znotraj Cerkve proti Božjemu kraljestvu doživljamo tudi udarce svojih najbližjih ali drugih. To je boleče in težko. Povzroča rane in hude bolečine. Jezus je po vstajenju svojemu Očetu na poveljanem telesu izročil rane. Pot romanja tudi nam omogoča, da svoje rane vedno znova predajamo Očetu in Mariji. Nihče drug nam jih ne more ozdraviti.

Kdor prosi, naj mu dajo ... Vedno znova smo pred izzivom – dajati ali ohranjati zase. Lastna izkušnja nam govori, da nismo srečni in zadovoljni, če se krčevito oklepamo lastnih materialnih ali duhovnih dobrin. Dajanje sicer vedno boli, ker dajemo del sebe. Toda na koncu prinaša veselje kakor vsak doseženi cilj, ki ga osvojimo s težavo. *Od tistega, ki jemlje, naj ne zahtevajo nazaj ...* Na romarski poti je zelo pomembna velikodušnost. Daje nam občutek sprejetosti in odganja osamljenost. Zato bodimo veseli in srečni, če lahko s kom prehodimo del naše romarske poti. Tako smo poklonili del sebe in smo bliže našemu končnemu romarskemu cilju.

Gledam te, zemlja.
Rad bi bil zemlja,
rad bi bil sestra,
rad ves se razdal,
na koncu telo naj
v tebi počiva
in dušo, to jaz
rad Gospodu bi dal.
Tadej Sadar (1992)

Modri z vzhoda – »romarji za zvezdo« h kralju sveta

P. Milan Holc

Med številne svetopisemske like, ki jim smemo pripisati tudi »romarski« značaj, lahko zagotovo vštejemo modre z Vzhoda. Slovensko ljudsko izročilo jih preprosto imenuje – sveti trije kralji. Vendar pa bomo nemalo razočarani, če pričakujemo natančne odgovore na številna vprašanja, ki se nam porajajo: Kdo so bili modri? Kaj so v življenju počeli? Kje je bila njihova domovina? O njihovi osebnosti še dandanes ne moremo reči nič gotovega; tudi njihovo število ni dokazano, čeprav ljudsko izročilo našteje tri, vsekakor zaradi »darov«, s katerimi so obdarovali novorojenega kralja. Prav tako bomo težko odgovorili na vprašanje, kako naj razumemo izraz »modri«. Ali so to neke vrste »čarodeji«, ki jih Sveto pismo večkrat kara? Ali pa morda zvezdoslovci, ki jih isto izročilo vedno občuduje?

O »modrih« – ki so se odpravili na pot za zvezdo in prišli v prestolnico Jeruzalem, misleč, da bodo tam videli novorojenega kralja, a so ga pozneje našli v Betlehemu – med evangelisti poroča samo Matej. Pisec evangelija je nekaj odmevov o dogodku samem odkril tudi v pre-roških mesijanskih napovedih, ki jim je stoletja pozneje krščansko izročilo pripisalo znatno vlogo in jih vedno bolj upoštevalo.

Zgodovinarji predpostavljajo, da je bila njihova domovina Kaldeja (jugozahodna Mezopotamija), znana kot domovina astronomije in astrologije. To je le ena od mo-

žnosti. Matej – nejasen, kot je – zapiše le, da so »prišli z Vzhoda« (prim. Mt 2,1) in so se po končanem obisku v Betlehemu tja tudi vrnili. Očitno v evangelistovem interesu ni bilo spregovoriti o »modrih« kot takih, temveč se je osredotočil na pomen in značaj dogodka.

»Popotniki«, ki so povezali Jeruzalem in Betlehem

Modri ali sveti trije kralji se na obzorju zgodovine odrešenja pojavijo v trenutku, ko je bil v Betlehemu rojen Jezus Kristus. Ob tem izrednem dogodku evangelist zoperstavi dve kraljevanji: začasno, ki si jo je nasilno prilastil Herod Veliki (37–4 pr. Kr.), ter trajno in vsesplošno – vesoljno, Kristusovo. In prav z obiskom modrih je bilo to soočenje neizogibno. Skrivnostni popotniki so potegnili črto med Jeruzalemom in Betlehemom. Možno, tuji in oddaljeni, večkrat celó nedovzetni za zemeljske stvarnosti, a vendar sposobni objektivno oceniti ljudi in dogodke tistega časa; do prave mere modri in razumni za pričevanje, ki je dobesedno pretreslo najbolj poučene sloje, da je rojen »otrok«, ki je Mesija – Kristus.

Od prvega stavka pripovedi se srečujeta dva tekmečarja: novorojeni Jezus Kristus in kralj Herod. Herod je vladar, ki prebiva v razkošnih jeruzalemskih palačah, izkoriščevalec naklonjenosti rimskih oblasti, obdan s klico duhovnikov in pismoukov. Jezus pa je samo rojeni, brez vsega, ob svoji Materi v jasliah, v »Betlehemu, med najnižjimi Judovimi mesti« (prim. Mih 5,1).

Iz Jeruzalema v Betlehem

S svojim prihodom v Jeruzalem modri niso vznemirili samo Herodovih dvorjanov, ampak verjetno tudi številne prebivalce v prestolnici. »Kje je novorojeni judovski kralj? Videli smo namreč, da je vzšla njegova zvezda in smo se mu prišli pokloniti« (prim. Mt 2,2). O neverjetnem dogodku so vedeli prej na tujem in celo več kot tisti doma. Na vzhodnjaško preprosti način opredelijo Njega, ki ga iščejo: »Kje je kralj?« Vse, kar o njem vedo, je, da je »novorojeni judovski kralj«. Njihova usta so verjetno izpovedala veliko – tako kakor njihove noge ali dolga prehojena pot. Popotniki »od daleč« so ga namreč iskali, »da bi se mu poklonili«.

In od kod modrim razsvetljenje, ki ga evangelist tako odločno odkloni svojim rojakom?

Modri so iskalci luči. Prišli so z Vzhoda – kraja luči, kjer so zagledali zvezdo – »znamenje« in hočejo odkriti sporočilo. To znamenje jih je poiskalo doma, na Vzhodu. V Jeruzalemu zvezde ne vidijo več. Ne pojavi se, dokler je na prizorišču Herod. Šele ko so zapustili kralja, so jo ponovno zagledali, in popeljala jih je do hiše, kjer je bil tisti, ki so ga iskali.

Zvezde ne bodo več videli niti ob vrnitvi: »V sanjah opomnjeni se bodo po drugi poti vrnili v svojo deželo« (prim. Mt 2,12). Zvezde svetijo, da nas vodijo k cilju, in ne, da nas od cilja oddaljijo. Zvezde nas vodijo k Njemu, čigar predpoda so. Jezus je »zvezda«, o kateri pričujejo in govorijo Pisma: »Zvezda vzhaja iz Jakoba ...« (prim. 4 Mz 24,27). In kdo jo odkrije? Zvezdoslovci, ki imajo svoj pogled vselej uprt v nebo; tisti, ki imajo sposobnost odkriti in prepoznati njen pomen. Med prvimi, ki so v novorojenem otroku prepoznali »mesijo«, so bili strokovnjaki »svetlečih predmetov«. Preden se je Kristus pojavil, je bil napovedan po prerokih kot luč narodov. In zdaj so »vidci« naznanili njegovo rojstvo. Popolni preobrat! Evangelij – veselo sporočilo – bo odslej viden in otipljiv, v polnosti razodet in prepoznaven.

Po drugi poti nazaj

Romanje je lahko tudi avantura. Je pot, ki pomaga, da se premaknemo v življenju in doživljanju. Romati pomeni vstati in se predati. Ne moremo se vrniti taki, kot smo odšli. Romanje človeka spremeni in vračamo se drugačnim, »po drugi poti«.

»V sanjah opomnjeni, naj ne hodijo nazaj k Herodu, so se po drugi poti vrnili v svojo deželo« (prim. Mt 2,12). Potrebno se je vrniti. Jeruzalem je na poti med Betlehemom in deželo, od koder so prišli. Vendar jih tokrat »zvezda vodnica« pelje mimo Jeruzalema. Izvedenci v razlagah skrivnostnih glasov se spontano podredijo in predajo glasu iz nebes. Herodov nalog nima več pomena. Čeprav poznavalci nebesnih pojavov niso izvedenci presežnih stvarnosti, kot npr. hebrejski preroki, pa posredno vendarle dojemajo in prepoznajo pomen nebeških znamenj: zvezda in sanje, ki sicer ne izražajo Njegovega obličja, imajo pa svoj izvor v moči skritega

Boga, Gospoda veseljstva in človeških misli. Sanje resda ne pomnožijo sumarnega teološkega védenja, vendar pa so nekakšna pot do novega oznanila: Luč, ki prihaja od zgoraj, in sanje, ki razkrivajo gnusnost tega sveta. »V sanjah opomnjeni« modri spremenijo svojo pot domov in »rešijo« otroka pred Herodovo morijo. Jezus je pred svojim krstom v Jordanu kar dvakrat rešen; najprej se modri z Vzhoda niso vrnili k Herodu, drugi pa z Marijo in Jožefom zbeži v Egipt, da se izogne pokolu nedolžnih otrok.

Evangelist Matej s pripovedjo o obisku modrih želi podariti, da so modri v prvi vrsti orodje razodetja. Ne popelje jih k »zvezdam« niti jih ne poveliča v heroje. Trije popotniki so samo »romarji« in kakor Jožef le pasivni udeleženci. Ukvarjajo se samo s tem, kar jim je Bog v svoji previdnosti določil. Njihovo sodelovanje v Božjem načrtu je bilo preprosto in enostavno; slonelo je na dveh glagolih: »odpraviti se na pot« in »videti«.

»V dar Gospodu« (Iz 66,20)

»Romanje je napor. Telesni, duševni in duhovni. Napor je znamenje naše omejenosti in nujnosti boja med dobrim in zlom v našem življenju. Toda prav napor lahko spremenimo v znamenje ljubezni« (M. Turnšek).

Modri inavgurirajo ali »slovesno odprejo« tisto poslanstvo, ki ga bo Kristus po svojem vnebohodu nadaljeval po evangeliju in ga zaupal svojim učencem. »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu« (prim. Mk 16,15). Obisk modrih vključuje dva namena. Prvi je polemičen: Jezusovo rojstvo naznani neozdravljivo sovraštvo med Kristusom in svetno jeruzalemsko oblastjo. Drugi namen pa je apologetičen: pokaže vsestranski, vesoljni in kozmični značaj Njega, ki se je pojavil kakor zvezda. Oznanilo je namenjeno vsem – do skrajnih meja; tako stvarjem, kot je zvezda, pa tudi ljudem, kot so »tujci in popotniki« iz daljne dežele, ki je slovela kot neizčrpen rezervat blagostanja, to je Orient.

Obisk modrih je dogodek, ki je v svojem času zaznamoval ves takratni svet in ga zaznamuje še danes. »V modrih, ki so prepoznali Kristusa – Mesijo, mi prepoznavamo prvence našega poklica. Prek njih so nam bile razkrite skrivnosti Svetega pisma o Kristusu; resnica, ki je judovska zaslepljenost ni sprejela, nad vse narode pa je razlila svojo luč« (sv. Leon Veliki). Modri v zvezdi, ki se je pojavila na poti, niso videli samo astronomskega pojava, temveč so zaznali njen teološki pomen. Matej, kristjan iz judovstva, v zvezdi vidi in prepozna to mesijansko znamenje. In svojo pripoved sklene: »Odpri so svoje zaklade in mu darovali .../ in v sanjah opomnjeni¹ so se vrnili v svojo deželo« (prim. Mt 2,12).

Vrnitev, ki pa ni vrnitev nazaj, ampak korak naprej!

¹ Gr. glagol pomeni *sprejetje nadnaravnega razodetja*.

Življenje je romanje

S. M. Celina, klarisa

»Nikar naj te ne zmede hrupnost sveta, bežeča kakor senca. Naj te ne zaslepljujejo prazne podobe goljufivega sveta ...« (5 Klp 2; 5b–6a).

Sveta Klara se je globoko zavedala, da živi na svetu, a v notranjosti se je čutila tujko. Zanj svet ni bil domovina, ampak samo prehod iz zemeljske v večno domovino, ki ga mora prehoditi v naglici. To misel je jasno izrazila v svojem Vodilu:

»Sestre naj si ničesar ne prilastijo, ne hiše ne kraja ne druge reči. Kot tujke in popotnice na tem svetu naj v uboštvu in ponižnosti služijo Gospodu ...« (KIVod VIII, 1–2a).

Neži Praški naroča: *».../ Ne popuščaj, temveč z naglim, lahkim korakom in neovirano hojo, tako da se niti prah ne bo dvigal, odločna, vesela in urna previdno hiti po poti v blaženost« (2 Klp 11b–13).*

Vemo, da sveta Klara ni nikoli zapuščala samostana, ampak je živela v klavzuri vse do svoje smrti. Kljub temu je bilo njeno življenje eno samo romanje. V njej je bila močna zavest, da je življenje na zemlji le kratka pot v primerjavi z večnostjo, kjer nam je Gospod vnaprej pripravil prostor.

Ko je zapustila očetovo hišo, se je zanjo začelo čudovito duhovno romanje za Križanim in Njegovo Materjo. Njen

pogled je bil premočrtno usmerjen v »deželo živih«, v deželo odrešenih in blaženih, v nebesa.

V posnemanju Ljubljenega je postala njena hoja za Kristusom »sotrpljenje«. V tem duhu spodbuja Nežo Praško: *»Glej nanj, ki je postal zate zaničevan, in hodi za Njim, tako da boš zaradi Njega postala zaničevana na tem svetu ... Nanj se oziraj, o Njem premišluj in na Njega glej s hrepenenjem, da bi Ga posnemala ... Če boš z Njim trpela, boš z Njim kraljevala, če boš z Njim žalovala, se boš z Njim veselila; če boš z Njim umirala na križu bridkosti, boš z Njim dosegla nebeška bivališča v sijaju svetih« (2 Klp 20–22).*

Sama se je podajala na čudovita romanja, ko se je poglabljala v skrivnosti Odrešenikovega življenja, od Betlehema do Golgote. Podoživljala je, kako so Jezusa prijeli in zasmehovali; in se v kontemplaciji dvigala do mistične zamaknjenosti, ki je v enem od takih »sprehodov« trajala vse od velikega četrтка do noči velike sobote.

Na svojem duhovnem romanju se je vedno bolj spremenjala v Ljubljenega, dokler se ni ob koncu zemeljskega življenja dokončno združila z Njim. Ko se je približala ura njenega odhoda, je pogumno spodbujala svojo dušo: *»Pojdi v miru, moja blagoslovljena duša, na poti boš imela dobro spremstvo! Pojdi, kajti On, ki te je ustvaril, te je posvetil in skrbeč zate vedno – kot mati varuje svojega otroka*

– te je ljubil z nežno ljubeznijo! Ti, Gospod, bodi hvaljen, ker si me ustvaril!» (LegKI)

V Kristusu smo namreč vsi odrešeni in v krstu prerojeni za ta edini smisel in cilj življenja. Kako bi učenci mogli vedeti za pot, kamor je odhajal Učitelj pred njimi? »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jn 14,6), je bil Jezusov jasen odgovor. Zato sta Klara in Frančišek kot način življenja izbrala čim popolnejšo pot za Kristusom. To pa je preprosto spolnjevanje evangelija. Hoja za Kristusom je za oba postala hoja za Križanim.

Človek je v globini svoje duše romar, kajti v njem je hrepenenje po vzvišenem, presegajočem cilju. Ta je za vsakega, naj se tega zaveda ali ne, gledanje Božjega obličja, saj smrtni greh v nas ni uničil tega neustavljivega hrepenenja, ki ga je Bog položil v našo notranjost. To je hrepenenje, da bi poglobil odrešujoče prijateljstvo z Bogom in bil deležen Božjega blagoslova.

Ljudje so od nekdaj romali na razne svete kraje. Že v Stari zavezi beremo, da so verni Judje vsaj enkrat na leto poromali v jeruzalemski tempelj, kjer so opravili daritve, ki so jih bili po postavi dolžni darovati Jahveju v zahvalo in s prošnjo za naprej. Pot, še posebej iz oddaljenih krajev, je bila polna negotovosti in nevarnosti. Romanje je trajalo po več dni ali celo tednov, zato so romali skupinsko, ob molitvi in petju. Za romarje je bila pot poleg napora in nepredvidljivosti združena tudi z veselim pričakovanjem, da so z vsakim korakom bližje cilju, kakor izraža Psalm 122: »Razveselil sem se, ko so mi rekli: 'V Gospodovo hišo pojdemo!'«

Tudi Marija in Jožef sta se odpravila v judovsko prestolnico, da bi v odkupnino za prvorojenca kakor vsak judovski par pred postavo Bogu darovala dve grlici ali dva golobčka (prim. Lk 2,24). Ko pa je bil Jezus star dvanajst let in je bil po judovskem pojmovanju tik pred polnoletnostjo, se je sveta nazareška družina znova odpravila na pot, na katero je Jezus čez kakih dvajset let stopil zadnjič s svojimi učenci ...

V prvi Cerkvi je predstavljalo romanje (božja pot) za kristjane vzvišeni način, ki je omogočal priti na željeni svet kraj. Sprva sta bila ta kraja predvsem Sveta dežela in Rim (poglejmo, od kod izhaja koren slovenske besede romanje: Roma (Rim) = romanje).

Tema središčema se je pridružila tudi za naše kraje zelo znana Compostella v Španiji in sčasoma se je na seznamu znašla cela paleta romarskih krajev. Ker so bila romanja v oddaljene dežele za večinoma revno kmečko in najemniško prebivalstvo težko uresničljiva, so na številnih vzpetinah in hribih zrastle cerkvice in kapelice, s katerimi je posejana naša dežela. Največkrat je prav živa vera, s katero so prihajali pred Božje in Marijino obličje s svojimi prošnjami in tiskami, z zaobljubami in žrtvami, pustila raznim milostnim krajem poroštvo in neizbrisni pečat. Naši predniki so na ta način vztrajali v zvestobi evangeliju in pravih vrednotah ter se ohranili kot Marijin narod.

Danes so romarska potovanja zelo skrčila prevozna sredstva, nori ritem našega časa pa tako narekuje le še hitre iz-

lete, na katerih se človek ne more prav poglobiti. Romarja, ki bi za svojo pot do cilja zastavil vse, celo svoje življenje, pravzaprav ne srečamo več. Materialistično hlastanje in iskanje kratkotrajnih užitkov so postmodernega človeka tako rekoč priklenili na zemljo. Človek brez vzvišenega cilja pred seboj pa postaja ujetnik tega sveta ... in duša, ki hrepeni po večnosti, pogosto ne vidi več nobenega smisla. Toda življenje je romanje. Ne začne se z rojstvom in ne konča z grobom, ampak je kot Božji dih večno in duša neumrljiva.

In kakšno je romanje sestre klarise? Živi v klavzuri in – razen v izjemnih in nujnih primerih – ne zapuša samostana. Njeno življenje zdaleč ni nekaj statičnega in ujetega med zidove. V duhu sv. Klare goji prirčno zavest, da je napor, ki ga doživlja v tem življenju, kratek, plačilo pa večno (prim. KLOp 23). Vedno bolj spoznava in se trudi spoznati, da ji je življenje dano, da čim bolj izkoristi vse moči in sposobnosti za dosego končnega cilja, nebes. Tja potuje s hrepenenjem in z veseljem. Prizadeva si, da je ne bi ustavljale drobne rožice, kamni, ovire na poti, njen pogled je dvignjen k večni domovini. Tja pa mora pripeljati še druge. Zato ob pomoči sester roma skupaj z našimi brati in sestrami v svetu, ki jih v molitvah prinaša pred Gospoda in Njegovo deviško Mater. Kot tujka in popotnica naj se ne bi ustavljala in zapletala v kratkotrajne privide sveta, da bi z neovirano hojo kar najhitreje dosegla željeni cilj.

Romajmo skupaj! Nikar se ne ustrašimo poti, tudi če se zdi ozka in trnjeva! Kristus in Njegova Mati, vsi sveti in pravični so jo prehodili pred nami in nam iz nebes kličejo, da se zaradi vzvišenega cilja splečja, pa četudi zastavimo vse!

Ko se vrnemo, smo lepši, ko
se kesamo, smo ponižnejši,
ko se izročimo, smo
bogatejši, bogatejši za
odnos in spoznanje.

Nataša Ahčin (1994)

Zaživi SONCE Assisijsa.
Vlasta Kokolj Voljč (2001)

Asiški klic

Pogovarjala se je Valentina Ščuka

Zakonca **Šorli** iz Baške grape nista običajna asiška romarja. **Zlatka** in **Stanko** sta skoraj osem let člana krajevnega bratstva (KB) Franciškovega svetnega reda (OFS) na Kapeli in v Novi Gorici, prej pa sta bila petnajst let vključena v piransko bratstvo. Sta neutrudna in zvesta soorganizatorja romanj, ki jih prirejajo bratje minoriti v Umbrijo, v mišično srce Italije.

Povejta nam, kdaj in kako se je začelo vajino "sodelovanje" s patri minoriti iz Pirana, s Ptujске Gore ...

Zlatka: Nisem poznala ne patrov minoritov ne sv. Frančiška. Prijateljica Tatjana me je leta 1992 seznaniła z romanji v Assisi. Živimo v majhni župniji in čutila sem potrebo po poglobitvi življenja po veri, kar se mi je zdelo možno samo v širši povezavi. Naslednje leto sem nagovorila še Stanka in skupaj z najmlajšima dvema otrokoma smo šli na prvo asiško romanje. Po njem smo začeli redno zahajati na mesečna srečanja Duha Assisija in Franciškove družine v takratni stari samostan bratov minoritov v Piranu.

Stanko: Najprej sem bil malce zadržan, po prebiranju nekaterih spisov o Frančišku pa sem se tudi sam odločil. Potem je teklo vse samo od sebe. Že prvo srečanje z drugimi romarji v Kolbejevem domu v Ljubljani na predvečer odhoda v Assisi je pomenilo začetek pletenja čudovitih vezi, ki še kar trajajo in se vedno bolj širijo. Pirančani so naju sprejeli za svoje, vključili smo se v obnovo in gradnjo novega samostana. Vsakoletno romanje v Assisi je postalo potem skoraj potreba. To je bil najin noviciat in leta 2000 je p. Janez zaključil: »Sedaj je pa že čas, da vstopita v FSR!« Na praznik Brezmadežne sva izrekla slovesne zaobljube.

Se morda spominjata vsak svojega prvega romanja, ne samo v Assisi?

Zlatka: Moja prva romanja so bila neobičajna. Bila sem na poklicni šoli v Novi Gorici in vsako jutro sem pred odhodom k pouku s pogledom poromala k Mariji na Sveto

goro in ji polna zaupanja izročila vse svoje strahove ter jo prosila za vodenje na poti. Takrat še nisem bila krščena. Čez kakšno leto je odločitev dozorela. Neko nedeljsko popoldne sem se podala na Kostanjevico, stopila v spovednico in patru zaupala, da bi rada prejela sveti krst. Po potrebni pripravi me je krstil p. Andrej Vovk. Sedaj vsak mesec 'romam' na Kapelo na srečanje našega KB.

Stanko: Moje prvo romanje je bilo na Brezje – z vlakom do Otoč in potem peš do mogočne bazilike. S svojo otroško pametjo nikakor nisem mogel razumeti, da je podoba Marije Pomagaj v stranski kapelici in ne na glavnem oltarju. Dobro mi je ostalo v spominu tudi, s kakšnim veseljem sem kot petleten fantič pričakoval svoje prvo romanje na Sveto goro, ko se je tjakaj iz izgnanstva vrnila milostna Marijina podoba. Žal z romanjem ni bilo nič, ker so takratne oblasti prepovedale prevoze z vlaki ...

Povejta nam nekaj o OFS-ju in vajini dosedanjih službah v svetnem redu, saj nista aktivna le v KB, pač pa tudi v pokrajinskem in narodnem svetu.

Zlatka: Po svojih zmožnosti se trudim služiti, največ v krajevnem bratstvu, sem bila pa dva mandata tudi blagajničarka narodnega bratstva.

Stanko: Prvo asiško romanje me je dobesedno posrkalo vase in za vedno zaznamovalo. Tisti pogled s križa pri svetem Damijanu in tiste besede – kot bi bile namenjene meni: »Pojdi in popravi ...« Romanje je tako organizirano, da romarji in voditelji nenehno služimo drug drugemu. Podobno je tudi v bratstvih OFS na vseh nivojih. Zato

se z veliko hvaležnostjo spominjam vseh svojih služb. Veliko več sem prejel, kot pa dal ...

Stanko, kot slovenski predstavnik Frančiškovih bratov in sester (mednarodni svetnik) si se že večkrat udeležil mednarodnih srečanj – generalnih kapitljev. Bi nam zaupal kakšno doživetje s teh milostnih dogodkov, opisal morda posebej zanimivo srečanje?

Stanko: Težko je v par stavkih opisati bogastvo doživetij na takem srečanju. Dvakrat sem bil soudeležen na teh milostnih dogodkih, kot si lepo rekla. V tistem tednu, ki ga preživim z brati in sestrami vsega sveta, občutiš bogastvo, ki ga je Gospod z različnostjo kultur, z bratsko vzajemnostjo, z dialogom in zgledom dobrotelosti, s tem tako konkretnim sredstvom evangelizacije, podaril svoji Cerkvi. Ko poslušam pretresljiva izvirna pričevanja o stiskah, preganjanjih, izkoriščanju, bedi nekaterih sester in bratov in o deželah, v katerih prebivajo, te postane sram, da si član razvitega dela sveta. Bog nam pomagaj, razsvetli nam pamet in omehčaj srce, da bomo odprli dlani v darovanje in razprostrli roke v objem.

Kako doživljata svoje služenje v OFS-ju in kaj vama pomeni?

Zlatka: Vsak dan nam je podarjen, da ga napolnimo z dobrimi deli in služenjem. Če imaš pred seboj svetega Frančiška, to ni težko. Če si pomagaš še z molitvijo, pa sploh ne ... Še na nekaj ne smem pozabiti: prek OFS sva spoznala še brate kapucine in frančiškane, sestre klarise in druge Frančiškove sestre. Preostane mi samo, da ponižno poklekнем in rečem »hvala«.

Stanko: Postal je zelo dragocen del mojega življenja. Talentov, ki nam jih je Bog dal, ne smemo zakopati. Darovati jih moramo sestram in bratom, ki sem jim iz srca hvaležen, da lahko z njimi ali pa prav zaradi njih rastem in zorim.

Med Slovenci ni veliko ljudi, ki bi tolikokrat poromali v Assisi, kot sta vidva. Nama lahko povesta, kolikokrat sta bila v Frančiškovem mestu in kdo so soromarji?

Zlatka: Res je, skoraj vsako leto se pridruživa romarjem v Assisi, včasih celo dvakrat. V Frančiškovo mesto se vračava kot domov, obema je tam lepo. Tam je življenje tako enostavno, pa vendar tako polno.

Stanko: Assisi je ob vsakem romanju drugačen. Tudi sam sem drugačen, prav tako sestre in bratje ob meni, čeprav morda isti, so drugačni. Kakor je odlomek iz Svetega pisma vsakokrat, ko ga prebiram in o njem razmišljam, drugačen! Bog se nikdar ne naveliča, njegova ustvarjalnost je brezmejna, vse naredi, da se ne izgubim ...

Opišita nam, kako so potekala bivanja v Umbriji. Kdo so udeleženci? So med udeleženci "povratniki"?

Zlatka: Smo kot ena velika družina, vsi smo mame in očetje obenem, vsi smo otroci, vsi smo bratje in sestre.

Med nami so mlade družine s prav majhnimi otroki, potem osnovnošolci, srednješolci, študentje, iskalci v zrelih letih, babice in dedki. Naše bivališče so šotori, sami si kuhamo, za izvrstno duhovno hrano pa skrbijo patri minoriti pa še kakšna redovna sestra.

Stanko: Vsak dan je skrbno načrtovan, pa vendar ostane dovolj prostora in časa za presenečenja, za majhne pozornosti, improvizacije, čudenja. Kraji, ki jih je s svojim življenjem zaznamoval sveti Frančišek, so zelo zgovorni in polni presenečenj. Vsako leto odkrijejo kaj novega, zato je med romarji tudi kar nekaj »povratnikov«. Spominjam se nekaterih »asiških« sester in bratov, ki so že poromali v »večni Assisi«: br. Branka Likarja, p. Mirka Veršiča, Milana Tomca, Zdenke Mušič, Jakoba Emeršiča, pa še koga ... Gospod naj jim podeli svoj večni mir!

Kako uspeta vnašati in širiti DUH ASSISIJA v domačem okolju, v vaši župniji na Grahovem ob Bači, v krajevnem bratstvu na Kapeli?

Zlatka: V domači župniji že mnogo let vsakega 27. v mesecu darujemo sveto mašo za mir, še posebej v mesecu oktobru pripravimo bolj slovesno molitev. Spočetka se je to marsikomu zdelo malce tuje, ob podpori takratnega župnika g. Evgena pa je zaživelo. Trudiva se, da bi se to sedaj »prijelo« tudi na Kapeli. Začetki so spodbudni ...

Stanko: Assisi je mesto miru. Frančiškov pozdrav »Mir in dobro« ali »Gospod naj ti podeli svoj mir« pozna cel svet. Sveti papež Janez Pavel II. je leta 1986 skupaj z voditelji večine svetovnih verstev, ki so se tam zbrali k molitvi za mir, poslal v svet 'duh Assisija'. Njegova naslednika Benedikt XVI. in Frančišek nadaljujeta in negujeta to ekumensko spodbudo. Molitev, tišina, post in romanje so štiri vsem verstvom skupne prvine tega duha. Frančiškovi bratje in sestre smo posebej poklicani, da aktivno širimo 'duh Assisija'.

Kaj pomeni za vaju molitev za mir?

Zlatka: Mir je dragocen Božji dar. Neprenehoma in neutrudno moram zanj moliti in se zanj zahvaljevati, predvsem za mir lastnega srca. Ta mir je tako krhek, tako ranljiv. Pokojni p. Mirko je slikovito rekel, da mora biti neprestano na intenzivni negi.

Stanko: Če molim za mir, se vsaj včasih lažje premagam, da okoli sebe ne razširjam nemira ... V tišini, če je treba

tudi s postom, se moram zanj boriti, včasih se moram odpraviti na romanje v »močne« kraje.

Kako vaše bratstvo sodeluje z drugimi bratstvi in s Frančiškovi in okraj nekdanje meje – zlasti z bratstvom Concetta Bertoli iz Gorice? Kaj bi povedala o lanskoletnem skupnem romanju v Assisi?

Zlatka: Jezik ni ovira, če govori srce. Tako je bilo tudi na tem skupnem romanju, ki ga je predlagal goriški nadškof in poromal z nami. Bili smo kot člani ene družine. Veselilo me je, da je romalo tudi veliko nečlanov OFS.

Stanko: Po zaslugi bratov frančiškanov iz Kostanjevice in bratov kapucinov iz Gorice traja to sodelovanje že 10 let. Občasno se srečujemo, redno pa vsaj v pobožnem času na srečanju ob jaslicah izmenično na naši in italijanski strani. To srečanje zelo spodbujata in redno obiskujeta tudi oba krajevna škofa: nadškof Carlo Maria Redaelli in škof Jurij Bizjak.

Brat Stanko, med številnimi družinskimi obveznostmi (dve hčeri, dva sinova in šest vnukov) in družbenimi aktivnostmi (občinski svetnik, predsednik KS, član ŽPS ...) najdeš čas tudi za zborovsko petje, planinarjenje, kmetovanje in čebelarstvo. Nemalokrat si nas obdaril s kozarcem čudovitega 'daru iz nebes', ki ima že od davnine sloves zdravila. Tudi čebelica, ki nas obdarja s to dragoceno snovjo, je bila vselej simbol sijajne družbene organizacije, inteligence, modrosti, pridnosti in delavnosti. Kaj pomeni tebi ta »Frančiškova sestra čebela«?

Stanko: Čebele so samo majhen, a silno pomemben drobec vsega, kar je Bog ustvaril. Menda opraviš kar 70 odstotkov rastlin, pomembnih za našo prehrano ... Ali ni to čudovit dokaz, kako potrebna so tudi naša majhna dejanja darovanja in služenja? Žal v imenu podarjene svobode človek vse prevečkrat in prehudo kvari Božji načrt in zato vse stvarstvo trpi. Ampak Jezus pravi: »Ne bojte se!« in sveti Frančišek nekako takole: »Bratje, začnimo delati dobro, doslej smo tako malo storili.«

Tudi zate, Zlatka, je najbrž dan prekratek, a še vedno najdeš čas za svoje ljubezni, ki so ...

Zlatka: Bog je položil vame nemirno srce in svoj delovni dan si izpolnim zelo različno. Že skoraj 10 let enkrat tedensko oblikujem skupino gojencev v Domu upokojencev Podbrdo, vrsto let sem vodila župnijsko Karitas. Rada se vključujem v izobraževalne programe Posoškega razvojnega centra: šiviljski tečaj, likovni tečaj, tečaj zeliščarstva, 300-letnica tolminskega punta ... Doma ob hiši imamo vrt, manjšo njivo, sadovnjak. Ni lepšega, kot vsako jutro pogledati, kaj se tam novega dogaja z vsem, čemur Bog daje rast. Pšenični klasi, sedaj še zeleni, že nabrekajo in obljublajo, da se bodo v začetku julija zlatorumeni povsili in priklicali žanjice ... Stare mame pridemo tudi prav, da kdaj pa kdaj popazimo na svoje vnuke, ki se tako radi stisnejo v objem. Hvaležna sem našim otrokom, da so odprli svoja srca življenju. In vsak večer sem hvaležna, da dobri Bog pošilja noč in počitek, da se bom jutraj prebudila v nov dan.

Za sklep še vprašani: Kakšni so vajini načrti? Kakšne so želje?

Oba: Sva že v letih, ko je modro prepustiti načrte Božji previdnosti. Želiva si, da bi naju Bog še naprej ohranjal pri zdravju in zdravi pameti, kot so nekaj rekli. Ampak naj se zgodi, kot On hoče.

Kakšno je vajino sporočilo za vse bodoče romarje v Assisi?

Zlatka: Pustite se presenetiti, Assisi vedno preseneča. Ne sprašujte se, ampak zaupajte! Se splača! Sveti Frančišek bo poskrbel, da ne boste razočarani.

Stanko: Če si želite povratka k izvirom, pojdite. Ko boste zvečer sedeli, obkroženi s sestrami in brati na zemlji v kampu nad svetim mestom, in ob poslušanju škrtatov zrl v zvezdno nebo, boste začutili, kako smo vsi eno. Kakor so Oče, Sin in Sveti Duh ena Sveta Trojica, smo tudi neživo stvarstvo, živa narava in ljudje tri prvine enega vesoljnega bratstva, ki ga objema Božja ljubezen.

Le ljubezen ustvarja

Iz nagovora p. Slavka Stermška ob praznovanju sv. Maksimilijana Kolbeja 14. 8. 2014 v župniji sv. Petra v Ljubljani

»Sovraštvo vse razdere; le ljubezen ustvarja.«

P. Maksimilijan je umrl v obdobju sovraštva in prezira, v katerem je bil človek kot robot in manj kot suženj. Spomin na pekel koncentracijskih taborišč se danes počasi izgublja. Vendar tisti, ki so to obdobje preživeli, dobro vedo, kako je človek v totalitarnem sistemu ponižan, potolčen in zasmehovan. V takem zastrupljenem okolju uspeva le zlo. Neki bivši zapornik je nekoč izjavil: »Sovražim jih, ker so me naučili sovražiti ...«.

Vendar, nezaslišano! Mnogi so potrdili, da se Maksimilijan Kolbe ni zmenil za sovraštvo. V varšavskem zaporu Paviak kakor v Auschwitzu, obdanem z mrežo, je z istim čistim pogledom objemal vse: tako žrtve kot rablje. Zato so se sadisti izogibali njegovemu pogledu govoreč: »Ne glej nas na tak način.« Ta človek, zaznamovan s preprosto številko 16670, je dobojeval najtežjo izmed zmag, zmago ljubezni, ki odpušča. Vdrl je v pekleni krog dialektike zla s srcem, ki je gorelo v ljubezni in ljubezen je bila močnejša od smrti.

Ali ni njegovo pričevanje v obdobju, ko je ljubezen oslabljena, zelo sodobno? Preveč je tistih, za katere je bratska ljubezen pogojena z raso, narodnostjo, ideologijo!

Maksimilijan Kolbe je bil predhodnik posebnega načina apostolata, ki ga je pozneje osvetlila pastoralna konstitucija 2. vatikanskega cerkvenega zbora o sredstvih družbenega obveščanja. Začel je iz nič, kljuboval je kritikam tistih, ki so na duhovnike, ukvarjajoče se s tiskom, gledali z nezaupljivostjo. Ta človek slabega zdravja (imel je le četrtino pljuč) je uspel izdati svojo *malo modro revijo*, ki je v letu 1939 dosegla naklado enega milijona, in dnevni časopis skromnega videza, ki je bil namenjen ljudskim in kmečkim množicam.

Danes lahko rečemo, da je njegovo duhovno *oranje le-dine* pripravilo Poljsko na krvavo preizkušnjo, ki je med drugo svetovno vojno terjala šest milijonov žrtev.

Človek *blagrov*, p. Maksimilijan, se je prvi ozrl na uboge v Gospodu, ki so bolj kot kruha lačni Božje besede. Vse tehnične zmožnosti, vse dosežke napredka je uporabil, da bi jim služil. Leta 1938 je odprl novo radijsko postajo in želel si je, da bi v Niepokalanovu, mestu Brezmadežne, zgradil letališče.

Nekaterim prelatom, ki so ob teh *norih načrtih* zmajevali z glavami in vpraševali: »Kaj bi na vašem mestu naredil sv. Frančišek?« je odgovarjal: »Zavihal bi rokave in bi delal z nami.« Njegova *Pesem stvarstva* je bila uglašena z ritmom tiskarskih strojev, ki so pod rokami sedemsto bratov – delavcev, *pele* Bogu v čast. Iz spisov p. Maksimilijana Kolbeja lahko razberemo osnovne točke teologije dela, ki ji ni bil tuj nauk križa. /.../ Pot k slavi gre prek dopolnitve Kristusove žrtve. Cerkev se zaveda te poti, jo razglašča in jo uči z zgledi ljudi, katerih slavo razglašča, tako kot je razglašča slava p. Maksimilijana.

S tem Cerkev vsakič na drugačen način opominja človeka, da je poklican v slavo in da nam kaže pravo pot k njej Kristusov evangelij, njegovo trpljenje in vstajenje. Svetniki so v vseh obdobjih na tej pot pomniki, ob katerih bo hodilo Božje ljudstvo po vsej zemlji do konca časov. Njihovo povišanje k časti oltarja skupaj s Kristusom je žarek dokončne dopolnitve, ki obenem pada na vse njihovo življenje in razsvetljuje celotno obdobje.

P. Maksimilijan Kolbe bo ostal posebno znamenje. To sorazmerno kratko življenje je sinteza in obenem ogledalo, v katerem naša doba odkriva svoj mnogoteri odsev. Sodobni sin sv. Frančiška Asiškega je znal čudovito povezati ljubezen do uboštva z apostolsko in misijsko prilagoditvijo zahtevam sodobnega časa. V njem, ki je postavil na noge poljski in japonski Niepokalanov, lahko Cerkev prepozna zavetnika takšnega apostolata, ki pogumno uporablja sodobna sredstva javnega obveščanja, predvsem tiska in oglaševanja.

BREZMADEŽNA

Zdenka Habjanič Lazarevič

Marija - romarica

Marijino življenje začnemo spoznavati v Novi zavezi od dne, ko jo obišče angel in ji razodene njeno poslanstvo (Mt 1, Lk 1).

Od tega trenutka dalje je njeno življenje v nenehnem gibanju.

Takoj pohiti k Elizabeti, da bi ji pomagala (Lk 1).

Nato se vrne domov, da bi mirno pričakala svoje materinstvo. Vendar mora znova na pot, tokrat z Jožefom v Betlehem, kjer res dočaka rojstvo svojega otročička (Lk 2).

Kmalu nato gre v tempelj, kjer ji je dana obljuba: čaka jo namreč pot, zaznamovana z bolečino (Lk 2).

Iz Betlehema mora bežati v Egipt in nekaj časa prebivati v tujini (Mt 2).

Ko umre smrtni sovražnik njenega otročička, jo pot pelje nazaj v Nazaret, njen domači kraj (Mt 2).

Kmalu se v Pismu pojavi poročilo o še enem turbulentnem potovanju: romanju v Jeruzalem z 12-letnim Jezusom, kjer starši v skrbi za svojega sina opravijo precej daljšo pot (Lk 2).

Pot na poroko v Kano je bila bolj kot še eno običajno romanje predvsem pot v globino vere (Jn 2).

Posebna pot je bila tista, kjer mati pred dvomečimi sorodniki poudari sinovo poslanstvo. Ti namreč menijo, da je verski fanatik in da bi ga bilo potrebno spraviti na pravo pot (Mt 12,46).

Najbolj boleča pot je pot, ki pelje z Jezusom na goro njegovega križanja – Golgota in še naprej pod križ, kjer sprejme v naročje mrtvo telo svojega sina (Jn 19).

Po Jezusovem vnebohodu je Marija v Jeruzalemu sredi učencev, zbranih v molitvi, in v pričakovanju prihoda Svetega Duha – binkošti (Apd 1).

Marijino življenje je zares dramatično in polno romanj. Mnogih poti Marija ni razumela, vendar je doživetja in besede ohranila in premišljevala v svojem srcu (Lk 2, 19).

Marijino romanje pa še zdaleč ni končano, le nekoliko je drugačno. Tako kot v svojem času si še vedno prizadeva, da bi izpolnila svoje poslanstvo: da bi medsebojno zblížala človeka in Boga Stvarnika. Med drugim je priromala v Lurd, Fatimo, Medžugorje in spominjala človeka na vse objemajočo in usmiljeno Božjo ljubezen ter poskušala odvrti ljudi od velikih nesreč, ki so posledica greha in sovraštva. Ji bomo tokrat odprli vrata srca in ji prisluhnili?

P. Jože Osvald

Praznik Marijinega vnebovzetja

V Marijinem življenju je jutranja zarja skrivnost njenega brezmadežnega spočetja, sončni zahod pa je njena smrt in slavno vstajenje, kateremu je takoj sledilo vnebovzetje. V nasprotju z drugimi svetniki Marija po smrti ne gre v nebesa samo z dušo, ampak tudi s poveljanim telesom. Papež Pij XII. je kot vrhovni učitelj vere in npravnosti po karizmi nezmotljivosti razglasil versko resnico, da je bila »Marija po končanem teku svojega življenja vzeta z dušo in s telesom v nebeško slavo«. Čeprav v Svetem pismu ni izrecne potrditve, je resnica v njem vsebovana tako, kot je cvet vsebovan v semenu. Marijino vnebovzetje je tudi apostolska tradicija in tako del razodetja. Razlog Marijinega vnebovzetja je njeno brezmadežno spočetje in Božje materinstvo.

Marija je bila v nebesa vzeta tudi s telesom, ker je brezmadežna in ima zato s Kristusom popolno zmago nad satanom, ki je povzročitelj prvega in izvirnega greha vseh Adamovih potomcev. Tega greha je bila Marija obvarovana, ker je Kristusova mati. Posledica izvirnega greha je, da je človeštvo obsojeno na smrt in trohnobo. Marija je prostovoljno umrla, da bi bila tudi v smrti podobna Jezusu, svojemu sinu, ki pa je po smrti vstal iz groba. Tudi Marijino telo ni smelo razpasti, ampak je moralo vstati iz groba in kot Jezusovo vstopiti poveljano v nebesa. Marijino vnebovzetje je sad njenega brezmadežnega spočetja.

Drugi razlog za Marijino vnebovzetje, ki je tudi najmočnejši, je dostojanstvo Božje matere. Jezus, njen sin, je od nje prejel telo. In kakor Jezusovo telo ni strohnelo, lahko rečemo tudi za Marijino. Jezus ni mogel dovoliti, da bi bilo telo, ki je njemu posredovalo človeško naravo, podvrženo trohnobi in razpadu. Pri sv. Robertu Belarminu, cerkvenem učitelju, beremo: »Moj duh se vznemirja že ob sami misli, da bi tisto deviško telo, ki je dalo svetu Božjega Sina, moglo postati prah in hrana črvom.« Papež Pij XII. pa je ob razglasitvi verske resnice o Marijinem vnebovzetju zapisal: »Za nas je velika čast, da imamo v nebesih Marijo, ki jo častijo angeli in svetniki in sedi na Sinovi desnici na vzvišenem prestolu.« Italijanski pesnik Dante pa je slavil: »Devica in Kraljica nebes, brezmadežna in lepa, sebe si imenovala Dekla Gospodova, a si Gospa.«

Marijino vnebovzetje je poroštvo, da smo v to slavo poklicani tudi mi. Ta misel je navdihovala kar pričevalce in mučence v vseh stoletjih, zlasti pa v stoletju, ki se je izteklo. Eden takih je sv. Maksimilijan Kolbe, ki ga je Marija Vnebovzeta na predvečer svojega največjega praznika leta 1941 rešila trpljenja in ga vzela v svojo slavo. O njegovem pričevanju je papež Janez Pavel II. ob svojem obisku Poljske in Auschwitza 7. junija 1979 med homilijo rekel tudi tole: »To je zmaga, ki premaga svet – naša vera. To mi prihaja na misel, ko stojim na tem kraju, kjer je neki človek – p. Maksimilijan Kolbe – dosegel posebno zmago z vero, ki je rodila najprej ljubezen do Boga in nato do bližnjega, da je bil pripravljen dati svoje življenje namesto družinskega očeta. Kolbejevo življenje se ni moglo drugače končati. Prostovoljno se je javil, da gre v 'bunker smrti' namesto svojega rojaka, moža in očeta. Hotel je spremljati skupino devetih soobsojencev, jim biti v pomoč in jih spremljati v zadnji uri. Od trenutka, ko je bil oče Maksimilijan z njimi, se niso več čutili same in brez pomoči. Krike obupa je v bunkerju smrti zamenjala molitev in pričakovana smrt je pomenila odrešenje in upanje. Poskušali so celo zapeti.«

Zadnji med njimi je umrl Maksimilijan. Marija, ki jo je vse življenje otroško ljubil in širil njeno čast, ga je vzela k sebi. In kot sv. Maksimilijan Kobe so pričevali za vero, Cerkev in Kristusa tudi drugi mučenci v preteklosti, zlasti v minulem 20. stoletju. »Svet je kovačnica, v kateri Bog kuje svetnike. V kovačnici pa pri oblikovanju žarečega železa letijo iskre in udarja kladivo. V trpljenju in preizkušnjah zorimo v tej kovačnici za nebesa.«

Povsod hodim bosa,
kolikor se da, za pokoro.

Zdenka Mušič (2000)

Silva Žabot

Marija v mojem življenju

Mati moja, žena moči in upanja, Mati veselja. Od jutra do noči hodiš po poteh naših trenutkov, kot Mati oskrbiš in obvežeš vsako rano, vzameš vsako bolečino, vsako solzo. Solze zbiraš kot drobne bisere in jih daruješ Jezusu, skupaj jih polagata na pot, ki počasi, a vztrajno postaja lepo tlakovana pot ljubezni v nebesa.

Tiho, v miru in ljubezni opravljaš svoje poslanstvo dan za dnem. Ne daš se motiti hrupu sveta ne drugače mislečim. Za vsakega izmed nas imaš čas in grešniku ne obrneš obličja. Z nasmehom mu daš vedeti, da je tudi on kljub svoji grešnosti ljubljen Božji otrok in da si ti tudi njegova. Nikogar ne odrineš. Nikomur ne sodiš, nikogar ne obsojaš. Vsi smo tvoji ljubljeni otroci, otroci enega Očeta. Veš, da je Bog ljubezen, Ljubezen, ki ne zavrača, ne obsoja, ne sovraži. Ljubezen ni sodnik.

Stojim na mehki preprogi trav in gledam cvetlico. Cvet ji je zmočil dež, steblo upognil veter, nemočna se predaja moči narave in čaka. Posijalo bo sonce in droben cvet se bo dvignil in se pokazal v vsej svoji lepoti. Ob tem pogledu mislim nate, Marija. Potrpežljivost ti ni bila nikoli tuja.

V vseh časih si potrpežljivo čakala izpolnitev Očetove volje. V molku si premišljevala smisel trenutka, smisel bolečine, a nikoli nisi Bogu rekla »ne«.

Marija, še vedno romaš iz kraja v kraj, še vedno polagaš roke na naša ramena, nam razsvetljuješ pot. S svojo navzočnostjo nam pomagaš na poti do cilja. Vse to in še več delaš v imenu Ljubezni, v imenu tistega, ki te je izbral, tebe, ki ne omahuješ, ko je treba reševati izgubljene duše. Ob tebi, Mati Tolažnica, najde tolažbo vsak, kdor se k tebi zateka. Izgubljenim si varno zavetje in ko takole romaš od enega do drugega, v naše duše prihaja plamen, ki se v moči Svetega Duha razširja in v veselju tvojega Srca s teboj prepeva hvalnico Bogu.

Hvalim te, Oče nebes in zemlje ... In tebi, Mati Marija, kličem: »Blagoslovljena romarica in vodnica! V naših dneh nas blagoslovi, napolni naša srca z nesebično ljubeznijo, da bomo s teboj in tvojim Sinom v molitvi našli rešitev, se v tišini spustili v globine tvojega čuječega Srca in napolnjeni z milostmi gradili most miru, ki vodi od Srca do Srca in vse ljudi pripelje v slavo nebeškega Očeta.«

Marija, Mati in Vodnica, ko pride glas do tvojega srca in moja duša trepeti med iskanjem rešitve in poti do cilja, vem, da na poti nisem sama. Kakor sonce obsije cvet, tako ti v vsej svoji svetosti zaobjameš ves svet in ga položi Jezusu v naročje. In tako vsak dan, vedno znova in znova. Ko noč pokrije zemljo in se zasvetijo zvezde, v večerni molitvi z nami ponavljaš: „Zgodi se Tvoja volja ...“

Naj se na tej poti življenja veselim s teboj, Mati veselja, in v tvojem varnem zavetju kot romarica hodim med ostrimi vzpetinami po poti Božje ljubezni.

Vsi danes nismo postali le črepinje, ampak del žlahadne posode, v katero se steka Božja milost.

Evelina Umek (1997)

Ko v mojem življenju ugasne luč, jo lahko znova prižge soromar. Tako imava oba več luči. V tem je blagoslov duha Assisija med nami. Janja Ahčin (2010)

Pripravlja: Polona Kališnik

SRCE VEDNO PLAČA S SEBOJ

Počitnice! Zopet so pred menoj potovanja ...
Brez konca potujem – nekam ali k nekemu.

Kako dolgo bom še na poti,
ki je samo pot in ne pripelje do cilja,
na poti, ki drobi srce in ga kar naprej,
košček za koščkom, požira kot davek zase?
Za vsak korak, za vsako smer in spremembo,
za vsako jutro in za vsak večer,
za vse prihode, objeme, poljube, za vsa slovesa,
za vsa pravila, dopuščanja in prepovedi
odtrga košček srca kot odkupnino ...

Za pripadnost domu in narodu
plačujem z brezdomstvom in s tujino,
za vsak prižgani ogenj
na koncu plačujem s pogoriščem,
za vsak izogib bolečini
plačujem s praznino spomina
in za vsako leto življenja z večjo bližino smrti.

Celo tistim, ki jedo Božji kruh
in pijejo daritveno kri zaveze,
moram bližino plačevati z drobci srca;
in če sem samo jaz, plačujem za tvojo odsotnost,
če hočem biti ti, plačujem za odsotnost sebe!

Da, prav za vse,
kar sem le za hip pridržal v prsih,
moram plačati s koščkom srca!
Razum, oko in uho prejemajo brezplačno,
srce pa mora vedno plačati:
ne z denarjem in ne z blagom,
srce vedno plača s seboj!
Kolikokrat bom še moral lomiti srce
za vse podarjene ključke duše,
za vsak svet trenutek bližine,
za vsako zazrtost v tvoje obličje –
in plačevati s še večjim pogrešanjem in hrepenenjem?
Bom zmozel do konca vztrajati in verovati,
da te pot zares pelje k Plačilu za vsa plačevanja?

P. Pavle Jakob

SRCE LJUBI BREZ STRAHU

Hvaljen, moj Gospod, za poletne dni,
ko se nisem zgledoval po delovnih čebelah
in nisem imel slabe vesti zaradi marljivih mravelj,
ampak je moja duša živela s cvetovi in pticami!

Hvaljen, moj Gospod, za svobodne dni,
ko svojih ur nisem prodajal za denar in obresti
ter se nisem izgovarjal »Nimam časa«,
temveč le vzklikal »Naj živi sonce, naj žive oblaki!«

Hvaljen, moj Gospod, za lepe in dobre dni,
ko je srce lahko brez strahu ljubilo
in je roka zmogla brez tesnobe darovati,
duh pa je rastel v hrepenenju!

Hvaljen, moj Gospod, za ljubeznive dni,
ki sem jih preživel v igri z otroki,
v pitju modrosti ob mizici s starci,
vmes pa s slepo nevednostjo sanjal mladost!

Hvaljen, moj Gospod, za samotne dni,
za strto srce, ki je začelo iskati življenje znotraj sebe,
za pogorelo hišo, ki me je poslala na pot,
in za ozdravljeno ljubosumje brez imetja!

Hvaljen, moj Gospod, za nevihtne dni,
ko se je bliskalo in grmelo iz spominov
in je toča padala iz zavrnitve,
potem pa me je mavrica posadila na prestol miru!

Hvaljen, moj Gospod, za Božje dni,
ko si mi odprl mnogo vrat za svojo prisotnost
in me storil ponižnega za prijateljevanje!

Hvaljen, moj Gospod, za vse te blagoslovljene dni,
s katerimi si me nasitil in odžejal,
da zdaj lahko zopet začnem svoj vsakdan
z nevsakdanjo gorečnostjo!

P. Pavle Jakop

Ali je mučeništvo še aktualno?

P. Igor Salmič

»To sta prva svetnika mučenca Peruja,« je ob novici o umoru dveh Frančiškovi redovnikov preroško in opogumljajoče izjavil papež Janez Pavel II. 13. avgusta 1991 v Krakovu na Poljskem ob svetovnem srečanju mladih. Prerokba se je s priznanjem mučeništva dveh poljskih minoritov, **p. Zbigniewa Strzałkowskega** in **p. Michała Tomaszeka**, uresničila 3. februarja letos, po manj kot 24 letih, ko je papež Frančišek podpisal posebni dekret. Uradno bosta za blažena proglašena 5. decembra 2015 v kraju Chimbote (Peru) na sedežu škofije, kjer sta delovala in umrla mučeniške smrti.

Kdaj, če ne ravno danes, se zdi mučeništvo zopet aktualna tema, ko smo priča takšnemu preganjanju kristjanov po svetu, ki ga ne pomnimo od prvih stoletij nastanka Cerkve. In če je za prvo obdobje veljalo, da je kri mučencev novo seme kristjanov (po Tertulijanu), ne moremo ostati brez upanja, da bo tako tudi v sedanjem času. Neki duhovnik iz Sirije je dejal, da hoče morda Gospod »prečistiti« in »prebuditi« zaspano Cerkev na Zahodu ravno prek preganjanja na drugih koncih sveta. A kdo je pravzaprav mučenec? Je nekdo, ki s svojim življenjem

pričuje svojo vero, je nekdo, ki ne išče smrti, a ko se ta pojavi na obzorju, ne zbeži? Uradno pa se mučeništvo prizna pri nekom, ki je bil usmrčen *in odium fidei*, to se pravi iz sovraštva do vere. A vrnimo se k našima perujskima mučencema.

Še ne tridesetletna p. Zbigniew in p. Michal sta, sledeč besedam Janeza Pavla II., da se vera krepi s tem, ko se daruje drugim, v sebi dolgo nosila željo po misijonskem delu. S p. Jarekom Wisoczańskim, ki je danes generalni tajnik za misijone v minoritskem redu, sta med koncem leta 1988 in začetkom 1989 prispela v Andsko gorovje v Peruju, natančneje v Pariacoto, kjer so uradno odprli misijon 30. avgusta 1989. Področje vključuje 70 malih vasi, ki pa so tako razsejane, da se do nekaterih prispe po več kot 12 urah jezdenja. Z velikim navdušenjem so vsi trije poprijeli za zahtevno delo. Niso se ustrašili zelo težkih razmer, kjer ni bilo elektrike in urejenih cest, kjer je področje ogrožala suša in razsajala kolera, kjer je primanjkovalo osnovnih sredstev za preživetje. S preprostim življenjem so Frančiškovi bratje postali ubogi med ubogimi in z njimi. Sledili so temu, kar so latinskoameriški škofje sklenili na škofovskih konferencah v Medellinu (1968) in Puebli (1979), ko so prvenstveno nalogo Cerkve videli v delu z revnimi. Njihova dejavnost je bila usmerjena v konkretno delo za ljudi, h katerim so bili poslani: služenje ubogim in oznanjevanje evangelija. Nekaterim ta način dela ni bil po volji, posebej ne oboroženi organizaciji z maoističnim predznakom »Sendero Luminoso« (Osvetljena pot), ki se je v Peruju močno razvila na začetku devetdesetih let, tudi zahvaljujoč finančnemu zalogaju zaradi preprodaje mamil. Po prepričanju članov te združbe so misijonarji zavajali ljudstvo z razdeljevanjem hrane, kar naj bi odražalo pravi imperializem; z molitvijo rožnega venca, s čaščenjem svetnikov, z mašo in z branjem Svetega pisma pa so pridigali mir in na ta način uspavali ljudi, češ da je religija opij za ljudstvo. V resnici pa so se senderisti ustrašili »konkurence« pri delu z ljudmi, prijaznih in vedrih nasmehov na obrazu redovnikov. Čutili so, da ljudje bolj sledijo misijonarjem kot pa njim, ki so se imeli za »prave« voditelje, za luč, ki jo je treba prinesiti drugim. V tej skrbi za lasten ugled so se odločili, da se znebijo motečih elementov.

Avgusta 1991 sta na misijonu Pariacoto ostala p. Zbigniew in p. Michal, ker je šel p. Jarek na sestrino poroko na Poljsko. Na ta način se je rešil gotove smrti. 9. avgusta zvečer so pripadniki organizacije »Sendero Luminoso« vdrli na področje misijona. P. Zbigniew je po čaščenju Najsvetejšega čakal sobrata za skupno obhajanje svete maše in medtem zdravil enega od otrok; p. Michal je bil z zborom, na srečanju s kateheti ter na pogovorih z mladi-

mi. Ko sta se zavedla nevarnosti, sta na varno spravila tri postulante (redovne kandidate) in jih prosila, naj gredo molit, pri tem pa ne smejo zapustiti kapele. Senderisti so na hitro prisilili poljska misijonarja, da sta se vkrcala v njihovo vozilo. Tako so ju odpeljali pred očmi prestrašenih župljanov. Pozneje se jima je pridružil še župan in po hitrem montiranem procesu so vse tri usmrtili. Njihovo »preveč« evangeljsko delo za uboge naj bi bilo krivo za to, da so ljudje postajali pasivni in niso bili več tako ogreti za revolucijo. Trupla so našli naslednji dan blizu pokopališča, zraven pa še zapis obsodbe: »Na takšen način končajo hlapci imperializma.« Podobno kot pri škofu Oscarju Romeru, ki je bil za blaženega razglašen 23. maja letos, lahko tudi za poljska minorita zatrdimo, da je njuna žrtev »prebudila« marsikaterega kristjana in mu vlila pogum pri pričevanju lastne vere, ki je v bistvu sledenje Jezusovim besedam: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13). P. Jarek še danes veselo pripoveduje o tem, kako so želeli mnogi drugi mladi sobratje iz njegove province, ganjeni ob omenjenem pričevanju vere, priti na to misijonsko področje, da bi tudi oni darovali življenje za Kristusa. Kako prav je imel Tertulijan!

Ljudje ne postanejo mučenci v trenutku svoje smrti, to je le zadnje dejanje nečesa, kar je že dlje časa prisotno v njihovem življenju: dejstvo, da Bogu bolj zaupajo kot pa samim sebi. Ta milost je bila p. Zbigniewu in p. Michalu dana že med njuno vzgojo v semenišču in se je razodela v želji slediti Kristusu med najbolj ubogimi.

9. avgust je res poseben dan. Odslej se bomo na ta dan poleg sv. Terezije Benedikte od Križa (Edith Stein) pri molitvenem in evharističnem bogoslužju spominjali tudi blaženih perujskih mučencev. Sama bi si težko izbrala boljšo družbo v nebeškem Jeruzalemu, kot je to njuna sopričevalka vere v dvajsetem stoletju.

Ti, Gospod, mi praviš:
„Ostani v moji hiši!“
Jaž ostajam in molim.
Svet je tako lep.

Marjetka Smrekar (1993)

Vedno sem bila prepričana,
da za odnos z Bogom
potrebuješ mnogo besed.
V Assisiju sem odkrila,
da je to TIŠINA.
Asiška romarica (1999)

Vse, kar človek v življenju
išče, lahko najde v
Frančiškovem svetu.

Darinka (1992)

V Assisiju sem nehal
sovražiti. N. N.

Neznani avtor: *Pripoved ruskega romarja*

Mirjam Šprohar

Predvideva se, da je bilo to delo napisano nekje na polovici prejšnjega stoletja, ker avtor navaja datum velike noči 4. aprila. Velika noč na ta datum pa je bila leta 1869. Prevodi knjige so izšli skoraj v vseh jezikih.

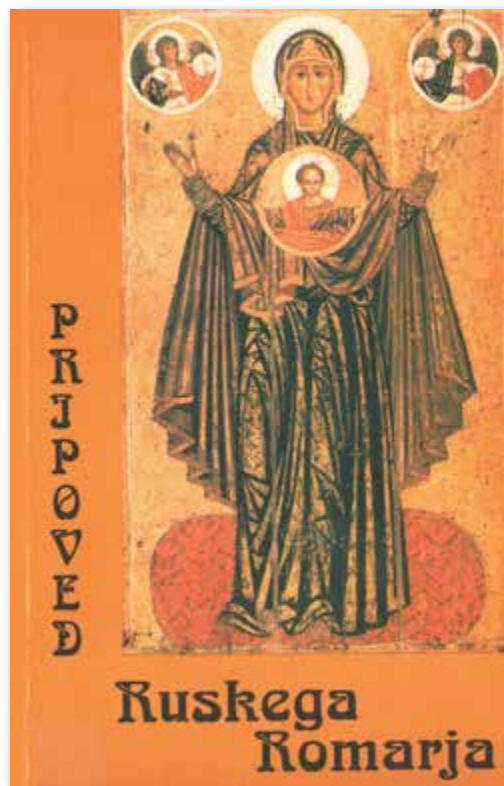
Tako visoka stopnja duhovnosti, kot jo opisuje ruski romar, mi je trenutno še precej nedosegljiva in včasih tudi nerazumljiva, v nekaterih momentih celo nesprejemljiva. Ob čustvovanju in verovanju tega romarja se nam, ki živimo v današnjem svetu hitenja in civilizacijskih norm, v srce in razum težko usidra misel, da moramo neprestano misliti na Boga, v mislih ves čas izgovarjati Jezusovo ime in vzklize za slavljenje. Pravi, da je vse ostalo polovičarstvo. Sprašujem se – če vzamem duhovnost tega romarja za sveto resnico – kje smo potem vsi ljudje, ki živimo za Boga in vanj verujemo tudi ob vseh obveznostih zemeljskega življenja. A romar je zelo strog in asketsko naravnani na poti do oživljajočega razmerja med Bogom in človekom. Sebe opisuje kot nezadostnega človeka, ki premaga mamljive obrede vernosti vsakodnevnih duhovnih opravil. Kje sem torej jaz, ki opravljam opravila duhovnosti? Ali res vse to samo tolaži, opravičuje in zadovoljuje mojo religiozno vest?

Strinjam se, da je molitev tisto stanje, v katerem se ljubezen do Boga prečiščuje in razrašča v vse plati življenja. Molitev je tako lahko dejavnost ustvarjanja in aktivnosti. Ruski romar trdi, da bi bilo treba ves čas moliti. A kako je možno samo moliti, če pa moramo delati še druge stvari? Ob koncu knjige sem se dokopala do odgovora: molitev je Božji dar, ki pa ga lahko sprejememo samo v ljubezni do Njega. Nobena meditativna tehnika ne more pripeljati do prave molitve.

P. Ivan Marko Rupnik pravi, da je lahko nevarno, če se samo mistično predajaš molitvi in občutkom, ki te lahko zavedejo v misli, kako si predan Bogu in da si že dosegel svoj cilj. Če molim in iščem samo čustveno in mistično tolažbo, pomeni, da ne molim dobro. Uspešna molitev je takrat, kadar je moje življenje odprto za resnično srečanje z Bogom.

Ruski romar si je zadal visoko število ponavljajočih se izgovorjanj Jezusovega imena, vzklikov in obrazcev. Trdi, da te ta vztrajnost pripelje do višjega zavedanja Boga. To ob svojem načinu življenja težko sprejemam in v to ne verjamem. Mogoče to lahko dosežejo menihi, patri ali pa povsem kontemplativni redovi. Ruski romar se je povsem odrekel posvetnemu življenju in je svojo romarsko pot posvetil iskanju Boga. Za nas, ki živimo vsakdanje življenje, je ta knjiga lahko spodbuda, da bi postali bolj sveti, bolj uresničeni v odrešenju.

Ruski romar opisuje, kaj vse se mu je dogajalo na poti do cilja. Srečeval je dobre in slabe ljudi, vendar je bil sposo-

ben, da tudi ob slabih izkušnjah ni izgubil vere, veselja in upanja. Največje bogastvo je nosil v svoji popotni torbi. To sta bila Sveto pismo in Filokalija, zbirka asketičnih del cerkvenih očetov in učiteljev duhovnega življenja. Seveda pa ni manjkal pravoslavni molek.

Ruski romar je izhajal iz bogate družine in visokega statusu. Vse je pustil za seboj in iskal pot k Bogu. Zelo se me je dotaknil dogodek, ko sta ga na poti oropala dva razbojnika. Ker v svoji bisagi ni imel ničesar drugega kot Sveto pismo in Filokalijo, sta mu ukradla ti dve knjigi. Romarju je bilo to hujše, kot če bi mu ukradla denar (ki ga sicer ni imel) ali pa kruh. Ves žalosten in izgubljen je taval okoli in žaloval. Čez nekaj dni je srečal kolono kaznjencev z vojaškim spremstvom. Med njimi je spoznal oba roparja, ki sta ga okradla in pretepla. Padel je pred njune noge na tla in ju rotiti, naj mu vrne ta knjigi. Sprva sta se delala, da ga ne poznata, potem pa sta za odgovor zahtevala en rubelj. Romar ga ni imel, vendar jima je obljubil, da ko ga bo imel, jima ga bo dal. Tako je izvedel, da sta knjigi na vozu z ostalimi ukradenimi predmeti. Tekel je do stotnika in ga prosil, da bi dobil svoji knjigi nazaj. Stotnik mu je rekel, da zaradi tega ne more ustavljati cele kolone in da naj gre zraven. Zvečer je dobil svoji knjigi, v katerih je bilo napisano njegovo ime. Stotnik se je začudil, da

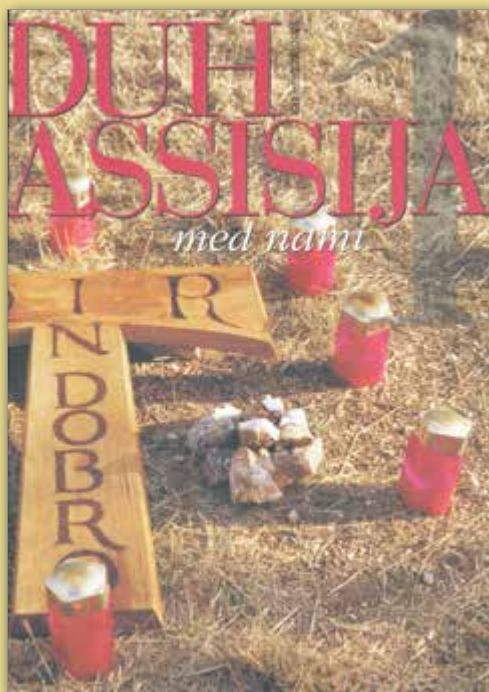
zna romar brati, in ko se je z njim zapletel v pogovor, je videl, da ima pred seboj pametnega in duhovno razgledanega moža. Povabil ga je na večerjo in pozno v noč sta klepetala. Stotnik je razkril svojo življenjsko zgodbo, ki je bila polna vzponov in padcev. Poudaril je, da mu je uspelo le z Božjo pomočjo. Romarja je vprašal, kaj je več vredno – Jezusova molitev ali evangelij. In romar mu je brez zadrege pojasnil, da je to eno in isto. Drugo jutro sta se poslovila in stotnik mu je dal rubelj za pot. V hipu se je romarju pojavila skušnjava, ali naj razbojnikoma nese rubelj ali ne. V bistvu sta ga pretepla in okradla. Ampak ker je obljubil, je obljubo držal. Rekel jima je: „Molita in spokorita se, Jezus je prijatelj ljudi, ne bo vaju zapustil.“

Ob tem dogodku sem zaslutila, da je svojo duhovnost izpolnjeval tudi v praksi. V neki vasi je s posebnimi zvariki, ki jih je kahal, ozdravil precej ljudi. Nudili so mu denar, stanovanje, hrano in ga slavili. Častili so ga kot svetnika in tega se je ustrašil. Začutil je, da to za njegovo dušo ne bo dobro in neke noči se je skrivaj odpravil naprej. Vedel je, da se Bogu lahko približaš res s spokorno in z asketsko držo. Vse ostale stvari, ki nas pri tem ovirajo in motijo, je potrebno odstraniti, pa tudi če so prijetne in nam godijo.

Nekdo na poti je romarju pripovedoval, kako težko je notranja molitev dosegljiva tistim, ki živijo v svetu, v hitenju in med vsakodnevnimi opravki. Praktično je nedosegljiva (med branjem sem o tem tudi sama ves čas razmišljala). Romar pa je odgovoril: »Če ne bi bila dosegljiva in bi presegala človeške moči, je Bog ne bi zapovedal vsem.«

Ruski romar meni, da pravo notranjo molitev lahko doseže vsak. Dovolj je, da se potopimo v svoje srce, močnejše kličemo Jezusovo ime in že odkrijemo notranjo svetlobo. Vse postaja jasno in v tej jasnosti se razkrijejo nekatere skrivnosti Božjega kraljestva.

Morda lahko te nasvete poskusimo. V tej knjigi bo vsak našel kaj novega. Potrebno jo je brati počasi, v miru in odprtosti za prejem Božjega daru. Vem, da jo bom morala še prebirati, da bi se vsaj za majhen delček duhovnosti približala ruskemu romarju.

Đaslice v Grecciu so naju razveselile in močno sva si zaželela novega bičjeca. Z upanjem v Gospoda se ne bojiva najinega nepopolnega starševstva. Tatjana in Jože (1990)

Večerna molitev na grobu sv. Frančiška me je utrdila v poklicanosti za redovniški poklic manjšega brata. Asiški romar (1996)

Zazrimo se v obraz, ki se ga morda že nekaj časa izogibamo, ker križa iz sv. Damijana še ne želimo objeti.

P. Mirko Veršič (1994)

Od sv. Frančiška iz Assisija do papeža Frančiška v Rim

P. Janez Šamperl

Peš romanje Frančiškovich bratov iz Assisija v letu posvečenega življenja

Že kot otrok sem se silno veselil vsakega romanja k Mariji na Ptujsko Goro in se nanj z otroško vnemo pripravljaj ... To veselje, zvedavost, pričakovanje, pogovori in zgodbe o gorski Mariji ter seveda skrb, da bo kolo brezhibno pripravljeno, je bila lepa vsestransko bogata priprava, ki je še dvigala pričakovanja ... Skoraj s takšnim »otroškim zanosom« sem se s sobrati lotil priprave že prej zasnovanega spokornega romanja v Rim, ki v sebi nosi globlje sporočilo, ki bo – upam – razvidno iz same reportaže. Skupaj smo romali bratje iz prvega reda – minoriti (5), frančiškani (3) in kapucini (2), kar v Italiji ni tako samoumevno kot v Sloveniji. Oborožili smo se z velikim križem, ki smo ga zvesto nosili celo pot, in z relikvijo sv. Frančiška – delčkom Frančiškovega cingula¹ z enim vozlom (približno 10 cm pasu z vozlom v sredini v nekoliko širši stekleni epruveti – vse skupaj pa še v lični škatli iz oljčnega lesa; ko se škatla odpre, nastane lepo znamenje križa z relikvijo na sredi). Prav cingulum je namreč edino, kar smo vsi Frančiškovi bratje, ki smo danes oblečeni v različne in raznobarvne habite, ohranili brez spreminjanja. Z veseljem zapišem, da nas je na romanju najbolj

združevalo in krepčalo ravno življenje po evangeljskih svetih in pristno Frančiškovo doživljanje.

Na vsakem kraju, kjer smo prenočevali, so domači dušni pastirji seveda vernike že vnaprej obvestili in so nas pričakovali ... Pripravili smo skupno molitev v cerkvi pred relikvijo sv. Frančiška, ki smo jo nosili s seboj. Zraven smo postavili križ tav, ki smo ga izmenično nosili, in »lampado«, svetilko s Frančiškovega groba, ki je ostala kot simbolični spomin in naše skromno darilo kraju. Molitev je bila zelo enostavna, preprosta, vključili smo kratko pričevanje enega izmed nas ... Poleg relikvije pa smo vedno postavili dve posodici iz oljčnega lesa – eno prazno in drugo polno zrn kadila ... Ljudi smo povabili, naj v mislih strnejo svoje molitve in prošnje ter eno zrno kadila prenesejo v prazno posodo ... povsod so bile dolge vrste ... vsi do zadnjega so se zvrstili – vmes smo peli, molili – mi pa bomo v Rimu molili po njihovih namenih ... Takšno srečanje z ljudmi – s sobrati, duhovniki je običajno trajalo krepko čez uro. Ljudje so bili povsod ganjeni in nagovorjeni, predvsem pa zelo zadovoljni – tudi presenečeni nad povabilom, ki so ga povsod z velikim veseljem in spoštljivostjo sprejeli. Temu je sledila skupna večerja v župnišču ali samostanu

¹ Cingulum je pas ali vrstica pri redovniškem oblačilu.

z domačimi patri in predstavniki župnije. Običajno so povabili še kakšne goste – to so bila izjemna srečanja. Nekajkrat smo spali pri družinah in seveda je tam sledila še ena večerja gostiteljev ... Tako so bile noči zelo kratke, a treba se je bilo tudi pripraviti na naslednji dan in na nove napore, ki so nas čakali.

Skupaj smo prehodili 185 km, dnevno največ 34 km (dvakrat) in najmanj 23 km. To je bilo prvi dan, ki smo ga že tako načrtovali, saj smo vedeli, da bomo precej časa namenili še obisku bližnjih asiških svetišč in slovesu od groba sv. Frančiška. Ob slovesu zjutraj ob 9. uri je bila kripta res polna ljudi. Naš kustos p. Mauro, ki sem mu izredno hvaležen za vso podporo, nam je v slovo in za popotnico povedal, da gremo na pot predstavniki vseh

treh redov kot eno bratstvo ... to je simbolični prvi korak k cilju zблиževanja, ki ga v prihodnosti pripravljamo Frančiškovi bratje v Assisiju. K temu nas spodbuja današnji čas in bližnja 800-letnica ASIŠKEGA ODPUSTKA (2016) in nato še 500 let pisma papeža Leona ITE VOS (2017).

Po tem sta nas oba kustusa (navzoč je bil tudi kustos iz Porcijunkule) blagoslovila in pripadla mi je čast, veselje in odgovornost, da mi je p. Mauro izročil križ tav, ki nas je vedno spremljal. Kar lepa procesija se je nato vila proti Mariji Angelski, kjer smo molili dnevno uro skupaj s tamkajšnjimi brati ... Po slovesu smo nadaljevali pot le še »profesionalci« in pa naši korajžni in nadobudni novinci, ki so skupaj z magistrom sklenili, da bodo z nami prehodili prvo etapo. Tako smo pot nadaljevali proti Rivotortu, kjer so nas pričakali naši bratje – znova smo skupaj molili in peli. Kmalu po odhodu iz Rivotorta je eden od, ta mladih romarjev (sam sem bil z 61 leti absolutno najstarejši), opremljen z modernimi napravami, slovesno oznanil: prvih deset kilometrov je za nami ...

Bogu hvala in sv. Frančišku, da je bilo vsak dan lepše in sončnejše, pa tudi bolj toplo, kar nam je gotovo dajalo novih moči. Spodbud pa ni manjkalo tudi na poti. Bolj kot smo se bližali večnemu mestu, pogostejše so nam trobili iz avtomobilov, mahali in pošiljali poljubčke ... Resnično – seveda s pomočjo medijev, ki so nas spremljali že od groba sv. Frančiška, se je stvar hitro razvedela. Po vaseh so nam ponujali vodo, nas tu in tam povabili medse ... Drugi dan nam je »prav pasalo«, ko nas je na obrobju večjega kraja povabil lastnik ogromnega prodajnega salona avtomobilov ter nam ponudil kavo (in seveda to, kar je za romarje zelo pomembno – stranišče). Skupaj smo molili in blagoslovili še nekaj avtomobilov naključnim kupcem, ki skoraj niso mogli verjeti, kaj se godi ... V neki vasi je bil ob cesti pred hišo velik plakat in napis FRATI FRANCESCANI STOP, na dvorišču pa obložena miza ter bližnji in daljni sosede – izjemno vzdušje. Angelom varuhom pa se moramo zahvaliti, da smo srečno prispeli na cilj, kajti dva- ali trikrat so pošteno cvilile pnevmatike ... Na hitri cesti se je naenkrat vstric naše kolone zaustavil avtomobil – mlajši moški odpre okno in vpije: »Frat, molite zame in za mojo družino ...! In že so cvilile zavore – malo je manjkalo in bi bil nalet petih, šestih vozil ob nas ... Čeprav smo večinoma hodili po zelo prometnih cestah, ker smo pač iskali najkrajšo pot, smo tu in tam le skrenili na kakšno stransko, bolj mirno, kjer smo lahko tudi skupaj molili. Kar nekajkrat pa se je zgodilo, da se je naša kolona močno razpotegnila in videti in čutiti je bilo, da hodi vsak sam s sabo – to so prelepi trenutki romanja ... Seveda moram priznati, da so bile v prvih dneh tudi krize – ni mi bilo prav enostavno držati koraka z mlajšimi in hitrejšimi ... Tolažila me je misel, ki mi jo je posredovala romarica Dorica, ki je že prej prehodila pot od La Verne do Assisija – da se telo po nekaj dnevih neverjetno prilagodi in opomore – in res je tako. Vendar zadnjih 14 kilometrov mi noben dan ni predstavljalo problema – saj sem si vsak dan, ko sem preračunal, da je do cilja še okrog 14 kilometrov, dejal: No zdaj smo na Ptuj, pa hitro skoči-

Con san Francesco da papa Francesco

Frati in cammino da Assisi a Roma
con le reliquie di san Francesco

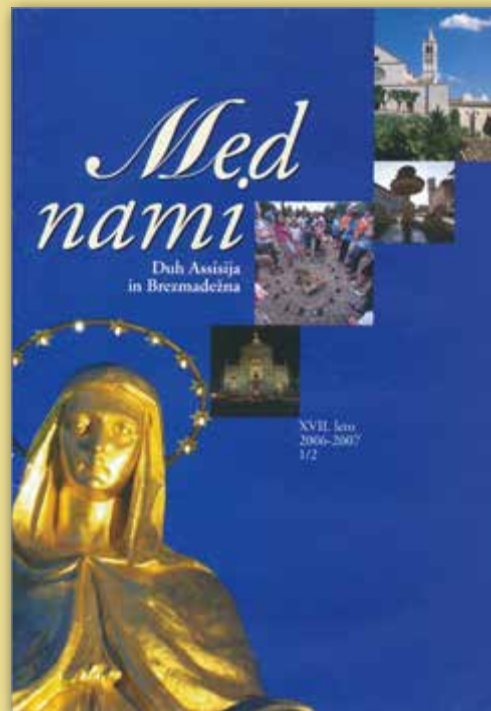

- Venerdì 6 marzo 2015**
Assisi - Foligno
- Sabato 7 marzo**
Foligno - Spoleto
- Domenica 8 marzo**
Spoleto - Terni
- Lunedì 9 marzo**
Terni - Otricoli
- Martedì 10 marzo**
Otricoli - Rignano Flaminio
- Mercoledì 11 marzo**
Rignano Flaminio - Prima Porta
- Giovedì 12 marzo**
Prima Porta - Piazza San Pietro

Anno della Vita consacrata
Frati Francescani di Assisi

mo še po aveniji milosti k Mariji na Ptujsko Goru. Tako sem vedno prišel na cilj še z nekaj rezerve.

Tik pred ciljem našega romanja smo gostovali v samostanu in župniji Prima Porta, ki je že del Rima in jo vodijo pavlinci. Predstojnik je Poljak, dva brata sta s Hrvaške – sami mladi fantje. Brat s Hrvaške mi je povedal, da je njihova povprečna starost 45 let (šest bratov). Kakšna domačnost, ustrežljivost, veselje – polna cerkev pri večerni molitvi in pa mediji. Ti nas sedaj proti koncu romanja še posebej spremljajo – z nami romajo ... smo jih kar sprejeli medse. Pri jutranji maši so se nam v lepo napolnjeni cerkvi pridružili: minoritski generalni mister p. Marco Tasca in generalni minister bratov frančiškanov p. Michael Perry ter nekaj njunih sodelavcev. To je bilo lepo in pravo znamenje, da gre romanje v pravo smer našega bratskega in krščanskega življenja. Prav to smo posebej začutili tisti trenutek, ko smo po 17 kilometrih hoje od Porta Nuove, ki jo je suvereno vodila policistka iz župnije – stopili v objem Berinijevih kolonad na trgu sv. Petra. Pričakala sta nas oba kustusa, ki sta z nami začela pot, kopica novinarjev – najbolj vztrajni so bili predstavniki poljske televizije ... Sledil je slovesen sprejem na kongregaciji za redovnike in izročitev kadila – molitvenih namenov za papeža Frančiška, s katerim pa se osebno nismo srečali – le od daleč smo si pomahali ... A to našega veselja ni prav nič skalilo. Toliko vsega, kar smo na tem romanju doživeli, videli, prejeli, spoznali, pa morda dali tudi od sebe, mora obroditi sad ...

V Assisi grem, da spet najdem samega sebe. Želim si, da bi se dva človeka v meni, mislim tistega „dobrega“ in tistega „slabega“, v miru in tihoči tega svetega kraja nekoliko pogovorila med seboj. Upam, da bo po vrnitvi domov večkrat obveljala beseda „ta dobrega“.

Stanko Šorli (1997)

Duh Assisija se vrača v Frančiškovo mesto

P. Janez Šamperl

Pismo romarjem v Assisi in njihovim voditeljem

Spoštovani in dragi romarji v Assisi in druge Frančiškove kraje!

Frančiškovo evangelijsko življenje, ki ga je papež Janez Pavel II. strnil v dve znameniti besedi – duh Assisija, se iz Assisija nenehno širi po cestah sveta. Po romarjih, ki prihajajo z vseh celin, pa se v Frančiškovo mesto tudi vrača. Iz Slovenije prihaja lepo število večjih ali manjših romarskih skupin – eni organizirano, z avtobusi, mnogi pa tudi z osebnimi avtomobili. To je gotovo velika zasluga Frančiškovih bratov prvega reda, ki mladino in družine že desetletja zvesto vodijo v Frančiškovo mesto na duhovne vaje. Vedno več romarjev iz Slovenije pa pripeljejo tudi različne agencije (Aritours, Quo vadis ...).

V zadnjih letih se je v Assisiju veliko spremenilo. Te spremembe se na neki način odražajo tudi pri obisku Frančiškovega groba ter spodnje in zgornje bazilike sv. Frančiška. **In nekaj teh novosti Vam, dragi romarji, predstavljam, da bi se nanje pripravili, nanje računali in jih tudi sprejeli.**

1. Romarska sveta maša v različnih jezikih ob 18. uri

Vsak dan (tudi ob sobotah in nedeljah) je v spodnji baziliki ob 18. uri sv. maša za vse romarje. Maša je večjezična. Vsaka skupina lahko sodeluje z branjem beril oz. s prošnjami v svojem jeziku in s prepevanjem pesmi. Te so večinoma izbrane tako, da lahko vsak poje v svojem jeziku na isto melodijo.

Po maši je poseben blagoslov za romarje.

2. Večerno bedenje na grobu sv. Frančiška – v tombi

Zaradi vse večjega zanimanja za molitev na Frančiškovem grobu je ta mogoča vsak petek in vsako soboto od 21.00 do 22.15 (celo leto). Molitev poteka v popolni tihoti, brez petja. Izven tega termina je potrebno pisno dovoljenje kustosa samostana.

3. Sveta maša na grobu sv. Frančiška

je možna po predhodni najavi vsak delavnik ob 8. in 9. uri.

4. Soba za romarje, ki pridejo peš

Teh je vse več in prihajajo z vseh mogočih strani – največ z La Verne. Romarji se oglasijo v samostanu v pisarni, kjer dobijo okrepčilo in potrdilo o prehojeni poti. Prostovoljec ali brat, ki je dežuren, jih napoti v hišo (hostel), kjer lahko eno noč prenočijo. Oddajo le prostovoljni prispevek.

5. Dvigalo za invalide

Po desetletjih prizadevanj je končno zgrajeno novo dvigalo (za voziček in spremljevalca), ki pelje s križnega hodnika do groba sv. Frančiška.

6. Vodenje po bazilikah

Pri vodenju po bazilikah so že nekaj let na pohodu novosti, ki pa so jih romarske skupine (iz Slovenije) rade prezrle. Letos je po posredovanju varnostnih organov, spomeniškega varstva, lokalnih avtoriziranih vodnikov in drugih institucij prišlo do zaostritve. Vse organizirane romarske skupine morajo upoštevati naslednje:

- predhodno (vsaj kakšen mesec prej) se morajo najaviti (obisk, sv. maša) prek internetne strani **www.sanfrancescoassisi.org**, z romarskega urada pa bodo takoj poslali odgovor in vsa spremljajoča navodila;
- ob prihodu se mora vsaka organizirana skupina oglasiti v romarskem uradu, kjer se ponovno registrira in odda dar za baziliko;
- za vodenje in razlago morajo imeti vsi romarji slušalke, ki jih nabavijo v romarskem uradu (lahko imajo tudi svoje – seveda z mikrofonom);
- po bazilikah smejo voditi samo patri iz samostana ali za to pooblašeni lokalni turistični vodniki (tako določa italijanska zakonodaja).

Zelo težko in mučno je, ko kakšno skupino, ki ne upošteva navodil ali jih noče upoštevati, odslovijo iz bazilike. Vedeti je namreč treba, da je marsikaj odvisno od državnih zakonov, da gre v visoki sezoni skozi baziliko prek deset tisoč romarjev dnevno, varnostni organi pa zahtevajo, da naenkrat v baziliki ne sme biti več kot tisoč obiskovalcev. Torej bo treba morda včasih tudi malo počakati.

Vsa našeta navodila veljajo za organizirane skupine (več kot 8 oseb).

- Samo za sv. mašo ali samo za molitev na grobu je možno vedno vstopiti v baziliko (razen če je tisti trenutek v njej več kot tisoč oseb).
- Ob nedeljah in praznikih niso dovoljeni ogledi in razlage (rezervirano za sv. maše in molitev).

Vse slovenske romarje, brate prvega reda in sestre, ki deležijo na Frančiškovi karizmi oz. se ob njej navdihujejo, pri obisku Frančiškovega groba prosim za kanček solidarnosti, ki je večplastna:

- solidarnost do Frančiškovega groba in obeh bazilik, ki jih je treba vzdrževati in nenehno skrbeti za veli-

ko stvari (to je res »velika ladja«). Vsi prispevki (slušalke, prispevek za bazilike) ne dosegajo vrednosti dveh skodelic kave v Italiji. Zdi se mi izjemna škoda, da bi morali romarji zaradi teh »dveh kavic« priti v baziliko »na skrivaj« in bi jim nekdo razložil znamenitosti bazilike samo pred vhodom;

- solidarnost do romarjev z vsega sveta, ki se zgriinjajo k Frančiškoveму grobu. Mnogi morajo samo za vozovnico (Brazilija, Venezuela, Japonska ...) žrtvovati ogromne vsote, mnogi so zelo revni – a so kljub temu do Frančiškovega kraja zelo radodarni;
- solidarnost do bratov, ki tukaj živimo in delamo. Vseh skupaj nas je trenutno 68, in sicer 24 različnih narodnosti, tako da pokrivamo skoraj vse jezike sveta (od cibemba prek kitajščine do slovenščine). Lepo je slišati zvečer v obednici, ko ti brat z Japonske reče: »So pa lepo peli ti slovenski romarji pri maši in so bili res v redu.«

Dragi asiški romarji, iskreno želim, da bi se v prihodnosti v Assisiju, kjer je Frančišek slišal Božji glas »Pojdi in popravi mojo cerkev«, vedno pogostejše in še glasneje slišala slovenska pesem, da bi tako slovenski romarji prinašali in odnašali duh Assisija, ki je prelepo znamenje bodočnosti.

Le moj osebni mir je
učinkovit v odnosu do
drugih. P. Martin Kmetec (2000)

Assisi je zavetje za dušo.
Asiška romarica (1999)

Molčati o sebi je ponižnost.
Molčati o napakah drugih
je ljubezen.
Mirko Potočnik (1998)

Po Frančišku prihaja na zemljo nov žarek luči iz nebes

P. Martin Gašparič

Srednjeveško okolje je bilo nasičeno z govorjenjem o evangeljsko-apostolskem življenju v najrazličnejših tonih in ne vedno povsem v skladu z vero. Novost pa je bila v tem, da sta tako Frančišek kot Klara, prenovljena po Duhu, znala preprostim ljudem vcepiti ideal ljubezni do Jezusa, njegove Cerkve in bližnjega. Ljudje so na Frančišku videli, kako je bil blizu Jezusu! To je bilo tako vabljivo, da so tudi sami hoteli biti taki Jezusovi prijatelji kot Frančišek.

Tomaž Čelano leta 1229 v svojem prvem življenjepisu zapiše:

»Ko je najpogumnejši Kristusov vojak hodil po mestih in gradovih, je oznanjal nebeško kraljestvo, mir, pot odrešenja, pokoro in odpuščanje grehov; njegova beseda in njegovo oznanilo nista bila v prepričevalnih besedah modrosti, temveč sta se izkazala Duh in moč (prim. 1 Kor 2,4). Dovoljenje za to je prejel od apostolskega sedeža. Njegovo oznanjevanje je bilo zanesljivo in zaupanja vredno. Pred sladkimi besedami in prilizovanjem beži ... S tako jasnostjo oznanja resnico, da tudi učeni in slavni možje z navdušenjem sprejemajo njegove navdihnjenе besede in pred njegovo prisotnostjo jih prevzema zveličaven strah. Prihajali so možje in žene, duhovniki in redovniki, da bi videli in slišali Božjega svetnika, ki se je

vsem zdel kot mož z drugega sveta ... Zdelo se je, da je zaradi prisotnosti svetega Frančiška prihajal na zemljo nov žarek luči iz nebes, ki je pregal vso veliko temo, ki je preplavila zemljo« (Cel 36: FF 382–383).

Prvotna vsebina Frančiškove pridige je bila pokora in spreobrnjenje. Tudi njegovi prvi bratje so živeli kot preprosti *virī paenitentiales* (spokorni možje).

Učinke Frančiškove pridige in pridig njegovih bratov pa opiše Tomaž Čelanski takole: »Kjerkoli so odmevala delovanja milosti in zahvalne pesmi ... in nemalo jih je zapustilo posvetne skrbi in so se po zgledu in učenju sv. Frančiška naučili spoznavati in spoštovati svojega Stvarnika. Mnogi, plemiči in plebejci, kleriki in laiki, ki so prisluhnili Božjim navdihom, so željni prihajali k svetniku, da za vedno stopijo na pot pod njegovim vodstvom. Kot bogat studenec nebeške milosti vsem daruje oživljajočo vodo, ki na vrtu srca rojeva kreposti ... Vsem pa je dajal navodila za življenje in vsakemu, po njegovem lastnem stanu, kazal pot odrešenja« (1 Cel 37: FF).

Po izročilu naj bi bila prva tretjerednika zakonca – blaženi Lukezij in njegova žena Buona Dona.

Julijan iz Speyerja, nekdanji kapelnik na dvoru francoskega kralja Ludvika VII. (manjši brat je postal med letoma

1224 in 1227), v liturgičnem branju za praznik sv. Frančiška že govori o treh redovih. V tretji antifoni hvalnic pravi: Sv. Frančišek je ustanovil tri redove, prvega je imenoval manjši bratje, srednjega je ustanovil za uboge žene, tretji red spokornikov pa je namenjen obema spoloma. V Frančiškovem življenjepisu, ki ga je prav tako napisal, Julijan zatrjuje, da je svetnik vsem, ki so hodili po njegovih stopinjah, dal *forma vitae*. Bogati in revni se združujejo okrog njega. Vsem je dal svoj način življenja ... Prvi red je imel zaobljubo in tuniko, kakor je to zapisano v Vodilu, in se imenuje red manjših bratov. Drugi red ubogih žena se je začel tudi po njegovem posredovanju. Tretji red, ki ni nič manj svet, pa se je imenoval red spokornikov. Ta je vključeval klerike, laike, device, poročene, neporočene, oba spola. Rezultat Frančiškove spokorne pridige je bil, da so se v kratkem času mnogi verniki iz vseh stanov, kleriki in laiki, ganjeni po milosti, odločili za večno služiti Gospodu po njegovem zgledu in pod njegovim vodstvom. Ta rezultat potrjuje naslednje besedilo: »Zelo slaven umetnik in učitelj evangeljskega življenja: po njegovem zgledu, Vodilu in učenju se obnavlja Kristusova Cerkev v svojih vernikih, možeh in ženah in zmaga trojna vojska izbranih.«

Še jasnejše pa je pričevanje *Treh tovarišev*, ki izrecno govorijo, da gre za »poročene moše in žene, ki jih veže zakrament zakona in ki po nasvetu bratov živijo strogo spokorno življenje v domačih hišah. Tako so po Frančišku, popolnem čistilcu Trojice, trije redovi obnovili Božjo Cerkev, kakor je to predstavljalo Frančiškovo trojno popravljanje cerkva (sv. Damjan, Marija Angelska, sv. Peter). Vse te tri redove pa so ob svojem času potrdili papeži.«

Tudi konkretnih primerov o teh, ki so se po nasvetu bratov oklenili strogega krščanskega življenja, ne da bi zaradi tega zapustili svoje domove, ne manjka. Najbolj presenetljiv dokaz je tisti iz vasice Greccio, katere prebivalci so tako prevzeto živeli v Frančiškovem duhu, da so oblikovali skupnost molitve in evangeljske gorečnosti.

Vodilo OFS, člen 1: Med duhovnimi družinami, ki jih je Sveti Duh zbudil v Cerkvi, združuje Frančiškova družina vse tiste člane Božjega ljudstva, laike, redovnike in duhovnike, ki čutijo, da so poklicani hoditi za Kristusom po stopinjah svetega Frančiška Asiškega.

Na različne načine in v različnih oblikah, toda v živi medsebojni povezavi želijo uresničiti v življenju in pri poslanstvu Cerkve karizmo skupnega serafskega očeta.

Veliko stvari bo šlo z menoj,
predvsem pa MİR.

Cirila Koršič (1991)

Predvsem me privablja
Frančiškova osebnost. Bil
je mož, ki je pokazal svojo
moč v ponižnem priznanju
nemoči. S svojo goloto
in prozornostjo misli je
dokazal čistost pred Bogom.

P. Danilo Holc (2000)

Le košček črepinje sem,
vendar otrok velike družine,
ko se zavem.

Asiška romarica (1993)

Romarji na romanju

Pripravlja: Urška Poslek

Dragi otroci, tokrat se boste lahko na romanje odpravili tudi vi. In to kadarkoli boste želeli. Še staršev ne boste potrebovali. Na romanje boste lahko povabili le bratca ali sestrico, morda kakšnega soseda ali pa kar celo družino prijateljev. Če vas bodo starši preveč pogrešali, pa se vam seveda lahko pridružijo. Pa dedki in babice tudi. In kakšno romanje to sploh je? Brez iskanja in pripravljanja spalne vreče, brez pakiranja kratkih hlač in majic, še zobna ščetka lahko ostane doma. Tokrat boste romali z družabno igro. Na sosednji strani vas čaka igralno polje, vse ostale potrebščine pa prepuščam vaši domišljiji.

Potrebujete:

- * **igralno polje** (lahko si ga prerišete tudi na večji papir)
- * **kocko** (če je nimate doma, si jo lahko naredite iz tršega papirja)
- * **toliko figuric, kot je igralcev** (figurice so lahko karkoli, npr. kamenčki, ki se jih poljubno pobarva s tempera ali vodenimi barvami, gumbi, zamaški ...)

Število igralcev: najmanj 2

Navodila igre:

Igro začnete na polju »DOM«. Z igro začne najmlajši igralec. Igra poteka v smeri urinega kazalca. Igralec se s figuro pomakne toliko polj naprej, kolikor je vrgel pik na kocki. Če je igralec vrgel tri pike, se pomakne za tri polja naprej. Na enem polju je lahko hkrati tudi več igralcev.

Igralec, ki pride na obarvano polje, prebere nalogo in sledi navodilom.

Če igralec vrže šest (6) pik na kocki, ne meče še enkrat, ampak kocko preda naslednjemu igralcu.

Zmaga igralec, ki prvi prirota na »CILJ«.

DOMA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 50

CILJ

5 – Med hitenjem si pozabil vzeti kitaro, vrni se domov.
 8 – Šofer avtobusa pozna bližnjico, zato se pomakni na polje 16.
 10 – Čas za malico. Enkrat ne mečeš. Dober tek!
 14 – Romar si vzame čas za molitev. Povabi tudi ostale romarje in skupaj zmolite Sveti angel.
 20 – Na počivališču si pozabil telefon. Vrni se tri polja nazaj.
 22 – Ker je pot dolga, si utrujen in zaspiš, zato dvakrat ne mečeš.
 27 – Romarji si na poti ogledate še eno cerkev. Igralec našteje imena treh cerkva, ki jih pozna.
 31 – Na smerokazu se pojavi ime kraja, kamor romate. Pojdi dve polji naprej.
 37 – Med vožnjo opaziš otroke pri igri. Povej, katero igro imaš ti najraje.
 40 – Pritilžujete se cilju, zato je vzdušje na avtobusu zelo veselo. Spomni se kakšne vesele pesni in jo vsi skupaj zapojte.
 44 – Kriz ob poti. Ustavite se, zato enkrat ne mečeš.
CILJ – Srečno si prispel na cilj, zato se Bogu zahvališ za vse dogodivščine, ki si jih doživel na poti.

Srečanje ponovincev CEC-a v Piranu

Br. Danijel Golavšek

Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa je od 7. do 11. aprila 2015 v minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu gostila vsakoletno srečanje ponovincev srednje Evrope. Navzoči smo bili bratje štirih različnih narodnosti: Slovenci, Hrvatje, Avstrijci in Nemci. Svojo udeležbo so napovedali tudi bratje iz Anglije, ki pa so se zaradi težav z organizacijo prevoza opravičili. Upamo, da se bomo lahko z njimi spet srečali naslednje leto na Dunaju, ko nas bodo gostili bratje iz Avstrije.

Namen srečanja je v prvi vrsti medsebojno bratsko druženje, pa tudi spoznavanje, pogovori, izmenjava mnenj ... Frančišek sam je zapovedal svojim bratom, da kamorkoli pridejo, naj bodo domači med seboj. Prav gotovo je tudi to srečanje izzvenelo v tem duhu. Veseli smo lahko, da tudi po 800 letih ohranjamo to njegovo dediščino živo.

Ker pa za življenje poleg srca potrebujemo razum, je bilo na srečanju poskrbljeno tudi za izobraževalni del programa. Skrb zanj sta prevzela br. Igor Salmič, naš brat minorit, ki trenutno opravlja službo namestnika rektorja bogoslovcev, ki študirajo v kolegiju Seraphicum v Rimu, in br. Miran Špelič, frančiškan in profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Br. Igor je spregovoril o pomembnih dogodkih našega reda skozi 800-letno zgodovino. Poudaril je, da je potrebno na preteklost gledati s hvaležnostjo. Hkrati pa nas zgodovinski dogodki tudi veliko naučijo za naše sedanje življenje. Br. Miran je v svojih predavanjih osvetlil lik sv. Bonaventure – njegovo pomembnost za razvoj reda, prav tako pa tudi njegove duhovne in filozofske poudarke.

Ob tem našem druženju pa seveda nismo pozabili na

molitev in bogoslužna slavlja. Bratje določene narodnosti ali province, torej ponovinci s svojim vzgojiteljem in provincialnim predstojnikom, so vsak dan oblikovali skupno molitev ter sv. mašo. Oboje je bilo vedno večjezično, kar spodbuja medsebojno povezanost, hkrati pa je odlična priložnost za utrjevanje poznavanja tujih jezikov.

En dan smo izkoristili tudi za izlet v Ljubljano. Tam smo v novi kapeli novega dela samostana najprej obhajali sv. mašo. Sledilo je kosilo z brati samostana, popoldne pa smo izkoristili za sprehod po Ljubljani in ogled najpomembnejših znamenitosti. Na poti nazaj v Piran smo gostom pričarali še lep večer z dobrotami na kmečkem turizmu, kjer so nas prijazno sprejeli. Seveda pa nam tudi ob drugih večerih ni bilo dolgčas. Zadnji dan smo imeli poseben družabni večer, za katerega je vsak prispeval nekaj značilnih jedi svoje dežele. Ob prijetnem klepetu in vedrem vzdušju smo dolgo v noč uživali skupno bratsko druženje.

Ob vseh spominih, ki jih podoživljamo, se nam sama od sebe prebudi želja in ostaja upanje, da bi tradicija teh in podobnih srečanj živila naprej. Po eni strani si ponovinci – bogoslovci želimo obiskati druge province in druge dežele, ker je vsako leto izredno zanimivo in veselo. Po drugi strani pa si želimo tudi, da bi bilo vedno dovolj bratov, ki bi radi sledili Kristusu po Frančiškovem zgledu in njegovega duha z veseljem predajali naprej. Zato ob ljubeči skrbi za nove duhove poklice prosimo tudi vas, dragi bralci, da se nam pri molitvi za naše posvečeno življenje in nove brate pridružite.

Bog vam povrni za vašo molitev.

Marijafest 2015

Barbara Rodošek

*Pozdravljena, Gospa,
sveta kraljica,
sveta Božja mati Marija, ki si postala devica Cerkev.
Izbral te je najsvetejši Oče nebeški
in te posvetil z najsvetejšim ljubljnim Sinom in Svetim Du-
hom Tolažnikom.
V tebi je bila in je vsa polnost milosti in vse dobro.
Pozdravljena, njegova palača!
Pozdravljena, njegov tabernakelj!
Pozdravljena, njegovo domovanje!
Pozdravljena, njegovo oblačilo!
Pozdravljena, njegova dekla!*

Takole – s Frančiškom – smo začeli Marijafest 2015. Letos so ga bratje minoriti zasnovali drugače kot vsa pretekla leta. K sodelovanju so povabili vse stare znance festivala. Tako smo slišali nekaj novih pesmi, nekaj pa zmagovalnih skladb s prejšnjih Marijafestov. Tokrat nismo presojali, katera pesem je najlepša in katero besedilo najbolj seže do srca, pač pa smo bili okrog Marije zbrani, ker

jo častimo in se ji zahvaljujemo za vse, kar prejemo po njeni priprošnji. Veliki finale tokrat ni bila razglasitev »naj« pesmi, temveč češčenje Najsvetejšega.

Za ogrevanje sta poskrbela domači otroški pevski zbor pod vodstvom gospe Irene Kropec ter mladinski pevski zbor z Vidma, ki ga je pripeljal pater Janez Ferlež. Z ubrano pesmijo in navdušenjem so nas pripeljali do uradnega dela, v katerem so nam zapeli: Tadej Sadar (pesem *Romar*); Klaudija Diana in Franc Branko Vičar (*Prosim te, o Marija*); Antonio Tkalec (*Objemi me, Mati moja*); skupina Adoro (*Marija Brezmadežna*); skupina Svit (*Marija, Mati ti*); skupina Dominik (*K Mariji na Goro*); sestre frančiškanke Marijine misijonarke (*Pojte z menoj*) ter bratje minoriti (*Kadar zvečer*). Venec pesmi za Marijo je zaokrožila pesem *Vse za té*, ki so jo skupaj zapeli bratje minoriti in sestre frančiškanke Marijine misijonarke.

Vse pesmi, posvečene Materi Božji, so se zdele kot ena sama velika molitev: zahvala ali priprošnja romarja, njegova meditacija pred milostno podobo Nje, ki je naša priprošnjica pri Bogu. Marsikateri od nastopajočih je v pesmi položil svoje srce na Marijin oltar in jo prosil za varstvo. Nekatere melodije pa so preprosto hvalile Marijo in vabile, naj se pridružimo.

Marijafest se je zaključil z izpostavitvijo Najsvetejšega ter molitvijo. Tu se nam je pridružil še zbor, ki ga sestavlja ptujska mladina, vodi pa p. Andrej Feguš.

Prav je, da ob robu Marijafesta zapišemo en velik HVALA vsem nastopajočim in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri njem – od sponzorjev, snemalcev, tonskih mojstrov do kuharice, ki je poskrbela za prazne želodčke nastopajočih. 9. maj 2015 je bil na Ptujski Gori lep dan, ozaljšan s pesmijo. Naj se zgodba ponovi tudi naslednje leto.

Zapomni si, kdo si!

Marija Magdalena Novak

Od 27. 2. do 1. 3. so se pri sv. Trojici v Halozah zbrali ministranti in ministrantke mariborske nadškofije in to v zares velikem številu: bilo jih je kar 50! Vas je številka šokirala? Tudi mene je ☺. Najprej smo otroke namestili po sobah, kar je bil, verjeli ali ne, pravi projekt. A je uspelo! Prvi večer smo se igrali različne družabne igre, odšli na sprehod pod zvezdami in si ogledali prvi del risanke Levjega kralja. Ob njem smo spoznavali, da imamo kraljevo dostojanstvo in da nam je dobri Bog podaril čudovito stvarstvo, katerega del smo, zato ga moramo varovati.

Tako smo si v soboto izdelali krone, da bi nas spominjale na naše dostojanstvo, naredili pa smo si tudi plakate stvarstva. Otroci so pod tem naslovom naslikali tisto, kar jih v naravi nagovarja. Nadaljevali smo z ogledom risanke, kjer smo prek malega levčka in njegovega očeta spoznavali, da Bog ves čas išče človeka in da je zanj pripravljen dati celo svoje življenje. Hkrati se nam je izrisala tudi druga plat – Scar in hijene, ki so predstavljali hudega duha in njegove pomočnike – padle anjele. Scar je bil zelo inteligenten, kakor je tudi hudi duh. Sami se moramo odločiti, komu bomo sledili in koga bomo poslušali in pri tem ne smemo pozabiti, kdo smo in kakšno velikansko dostojanstvo imamo – na kar so nas ves čas spominjale naše krone. V življenju vsak dan bijemo boj

med dobrim in zlim, važna je odločitev v našem srcu. V nedeljo smo si pogledali še risanko dekleta, ki ji je uspelo resnično slediti Božjemu glasu in ga poslušati v svojem srcu – to je bila mati Terezija. Ob tem smo se vprašali: »Kam pa mene kliče Jezus?« Agnes – pozneje mati Terezija – je slišala Božji glas k služenju najbolj ubogim. V srcu jo je nagovarjal stavek iz evangelija: »Karkoli ste storili enemu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste storili meni« (Mt 25,40). Za svoje delo je prejela tudi Nobelovo nagrado. Najprej ni želela iti, a ko so ji rekli, da bo ta nagrada pomagala Katoliški cerkvi, je privolila. Ni namreč želela svojih dobrih del razkazovati pred svetom, pomembno ji je bilo le to, da ljubi in da Bog vidi njeno ljubezen. Ona je vedela, da mora prava ljubezen boleti ... Tudi danes Bog nagovarja vsakega od nas, treba mu je le prisluhniti. V pomoč pri tem so otroci pri molitvi dobili listke s citati Božje besede.

Mati Terezija je vedela, da brezskrben stil življenja ni tisto, kar bi nas pripeljalo k sreči. Tudi malega Simba je svet želel zapeljati v lenobo in brezskrbnost, a na srečo mu je Nala odprla oči! Da nas ne bi prevzela lenoba, smo si priredili tudi športni turnir in razdelili nagrade. Da veselja ni manjkalo, pa dokazuje tudi tekmovalni ministrantski kviz, ki smo si ga priredili ☺.

Obljuba vseh obljub

Katja in Primož

Na prelep sobotni majski dan, 30. 5. 2015, sva svojo ljubezen in zvestobo pred Bogom in prijatelji javno potrdila **Katja Jeklar** in **Primož Vaupotič**. V frančiškanski cerkvi svetega Jakoba v Kamniku naju je poročil minorit p. Damjan Tikvič. Prav on je, poleg Božje previdnosti seveda, odgovoren, da sta se najini poti srečali, nekaj časa potekali vzporedno, sedaj pa se tudi združili v skupno pot.

Iz Matejevega evangelija sva izbrala odlomek o hiši na skali. Prepričana sva namreč, da je velike življenjske projekte treba graditi na trdnem temelju. In za naju prav poroka predstavlja najpomembnejši temelj najini skupni življenjski poti. Dokler imava Božji blagoslov, drug drugega in iskreno ljubezen, se nama v življenju ni potrebno bati neviht in neurij.

Sveti Frančišek naju nagovarja predvsem s svojo preprostostjo in ljubeznijo do narave. Tudi prek velikega števila

skupno prehojenih kilometrov prav v naravi odkrivava Božjo ljubezen in Njegovo bližino. Učiva se, da v majhnih čudežih narave uspeva prepoznati odsev Stvarnika, da se znava sredi hitrega tempa življenja ustaviti in občudovati zvezdno poletno noč, enakomerno valovanje morja, razgled na prelepe gore in planine ...

Čestitkam se skupaj z bralci pridružuje tudi uredništvo revije Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna ter vama želi, da roka Njega, ki je Življenje, bedi nad vama, da bi mogla tako biti ljubeča posredovalca novega življenja.

Uredniški odbor

Ali je to samo oblak ali pa vidimo Njega, prijaznega Gospoda, ki nas vedno spremlja? S. Š.

Najina molitev

Dobri Bog; izvir življenja, ljubezni in miru.

*Tako kot drevo raste proti soncu,
želiva tudi midva rasti proti Tebi,
ki si najino sonce.*

Želiva se obračati k Tebi.

*Napolni naju s svojim mirom
in naju postavi na mesto,
ki si ga nama določil,*

da bova tudi midva drugim majhen žarek.

*Naj bo najin zakon pot,
po kateri se bosta vera
in življenje vidno med seboj prepletala
ter rodila bogate sadove.*

Po Kristusu, našem Gospodu, amen.

S. Š.

PREŽIVI LEPE TRENUTKE V LETU 2015

Z BRATI MINORITI

minoriti.rkc.si

DOGAJANJA v domu duhovnih vaj pri Sv. Trojici v Halozah v letu 2015:

Kaj?	Okrvirna starostna skupina ¹	Kdaj?
ANIMATORJI PRIPRAVNIKI	8. in 9. raz. OŠ ter 1. letnik SŠ	19.–21. junij 2015
3. TABOR	od 7. do 9. raz. OŠ in srednješolci	26.–29. junij 2015
1. TABOR z Baragom med Indijanci	od 1. do 3. raz. OŠ	1.–4. julij 2015
2. TABOR z Baragom med Indijanci	od 4. do 6. raz. OŠ	6.–9. julij 2015
Teologija telesa	9. raz. OŠ; srednješolci in študentje	krompirjeve počitnice 2015
Jesenski tabori	od 1. do 8. raz. OŠ	krompirjeve počitnice 2015

Več informacij na:

FB: **Tabori Sv. Trojica v Halozah**

e-pošta: **trojica.tabori@gmail.com, damjan.tikvic@rkc.si**

tel.: **031 834 720**

<http://www.zupnija-sv-trojica-haloze.rkc.si/d6/dom-duhovnih-vaj/vsebina/novice>

¹ Starostna skupina ni čisto zavezujoča. Lahko prihaja do razhajanja za kakšno leto. Pokličite in vprašajte.

Mleko in med

V deželi, kjer tečeta mleko in med ...

Srečaš Njega, ki je izrekel to obljubo tudi Zate.
Dežela obljube, neizpolnenih sanj, noči zamisli,
drznih idej, iskrenih hrepenenj. Najdeš kaj zase?

Pridi na izkušnjo poklicanosti, letos prvič tudi za dekleta!

Izkušnja poklicanosti za dekleta bo
od 2. – 7. avgusta 2015

Program:

- + skupna in osebna molitev, življenje v skupnosti, delo na vrtu in gospodinjstva dela
- + misijonska izkušnja v stari Ljubljani
- + poglobitev odnosa z Jezusom (zakrament evharistije, spovedi, poklicanost ženske)

Kraj: Sestre FMM, Mirje 7, Ljubljana

Informacije in prijave: metka.kos@rkc.si

P. s. Na izkušnjo poklicanosti lahko prideš tudi, če ne misliš v samostan ☺

Ne zamudi misijonske izkušnje skupnosti v deželi slastnih okusov!

PSALM O POTI ŽIVLJENJA

Blagor človeku,
ki zaupa v Gospoda
in hodi po stezah
pravičnosti.
Božji blagoslov
ga spremlja
na poti življenja.

Gorje vsem tistim,
ki brezumno blodijo,
kakor da ni Boga,
in delajo hudo.
Prekletstvo je njihov delež
in njihov konec
je pogubljenje.

Varuj nas, Gospod,
pred vsemi sovražniki,
preženi naš strah,
okrepi v nas zaupanje,
ti bodi naša moč
in naše veselje
na poti življenja.

Stanko Janežič

A photograph of a narrow, winding path made of irregular cobblestones. The path is flanked by tall, dry, golden-brown grass that reaches up to the path's edge. In the background, the path continues up a gentle slope towards a line of dark green trees under a pale sky. The overall scene is peaceful and somewhat desolate.

*Kot tujci in popotniki na tem svetu
naj v uboštvu in ponižnosti
služijo Gospodu ...*

Iz Frančiškovega Potrjenega vodila